

Finnair-konsernin tilinpäätöstiedote 1.1.–31.12.2016

Vertailukelpoinen liiketulos koko vuodelta yli kaksinkertainen edelliseen vuoteen verrattuna ja viimeiseltä vuosineljännekseltä positiivinen

Loka–joulukuu 2016

- Liikevaihto kasvoi 0,4 prosenttia vertailukaudesta ja oli 569,9 miljoonaa euroa (567,7)*. Ilman myytyjä matkatoimistoja liikevaihdon kasvu oli 1,2 prosenttia.
- Tarjotut matkustajakilometrit (ASK) kasvoivat 3,5 prosenttia.
- Vertailukelpoinen liiketulos oli 1,6 miljoonaa euroa (0,8).
- Liiketulos oli 18,2 miljoonaa euroa (85,0). Vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät liittyivät pääasiassa valuuttakurssivoittoihin.
- Vertailukelpoinen EBITDAR oli 59,4 miljoonaa euroa (59,5).
- Liiketoiminnan nettorahavirta oli 30,5 miljoonaa euroa (7,1) ja investointien nettorahavirta -264,7 miljoonaa euroa (-7,8).**
- Yksikkötuotto (RASK) laski 3,0 prosenttia vertailukaudesta.**
- Yksikkökustannus (CASK) laski 3,2 prosenttia ja yksikkökustannus ilman polttoainetta kiintein valuuttakurssein (CASK ex fuel at constant currency) laski 1,6 prosenttia vertailukaudesta.
- Matkustajakohtainen lisämyynti kasvoi 10,3 prosenttia vertailukaudesta ja oli 12,2 euroa matkustajaa kohden.
- Osakekohtainen tulos oli 0,08 euroa (0,44).

Tammi–joulukuu 2016

- Liikevaihto kasvoi 2,8 prosenttia vertailukaudesta ja oli 2 316,8 miljoonaa euroa (2 254,5), kun ASK kasvoi 6,5 %. Ilman myytyjä matkatoimistoja liikevaihdon kasvu oli 3,2 prosenttia.
- Vertailukelpoinen liiketulos oli 55,2 miljoonaa euroa (23,7).
- Liiketulos oli 116,2 miljoonaa euroa (121,7) ja se sisälsi yhden A350-laajarunkokoneen myyntivoiton (vuonna 2015 myyntejä ja takaisinvuokrauksia tehtiin kaksi).
- Vertailukelpoinen EBITDAR oli 270,4 miljoonaa euroa (231,2).
- Liiketoiminnan nettorahavirta oli 219,7 miljoonaa euroa (171,0) ja investointien nettorahavirta -449,6 miljoonaa euroa (78,6).**
- Yksikkötuotto (RASK) laski 3,5 prosenttia vertailukaudesta.***
- Yksikkökustannus (CASK) laski 4,8 prosenttia ja yksikkökustannus ilman polttoainetta kiintein valuuttakurssein (CASK ex fuel at constant currency) kasvoi 0,3 prosenttia vertailukaudesta.
- Matkustajakohtainen lisämyynti kasvoi 15,2 prosenttia vertailukaudesta 11,6 euroon matkustajaa kohden.
- Osakekohtainen tulos oli 0,55 euroa (0,57).
- Tulevaisuuden näkymät: Finnair arvioi, että sen kapasiteetti kasvaa 8–10 prosenttia vuonna 2017 painottuen vuoden jälkipuoliskoon. Liikevaihdon arvioidaan kasvavan kapasiteetin kasvua hitaammin. Liikevaihdon kehitys heijastaa sekä markkinakapasiteetin kasvua että toisaalta yhtiön pyrkimyksiä kasvattaa lisämyyntiä.
- Hallitus ehdottaa yhtiökokoukselle, että vuodelta 2016 jaetaan osinkoa 0,10 euroa osaketta kohden.

* Ellei toisin mainita, sulkeissa esitetyt luvut viittaavat vertailukauteen eli vastaavaan ajanjaksoon edellisenä vuonna.

*** Investointien nettorahavirta sisältää yhteensä 168 miljoonaa euroa investointeja rahamarkkinarahastoihin ja muihin rahoitusvaroihin jotka erääntyvät yli kolmen kuukauden päästä. Sijoitukset ovat osa konsernin maksuvalmiuden hallintaa.*

**** Vuoden 2015 liikevaihto sisältää myytyjen tytäryhtiöiden liikevaihdon: Finnair luopui Estravelista joulukuussa 2015 ja SMT:stä lokakuussa 2016.*

Tulevaisuuden näkymät

Matkustaja- ja rahtiliikenteen kysyntänäkymiin Finnairin päämarkkina-alueilla liittyy edelleen epävarmuutta. Finnair arvioi, että laivaston uusimisen ja uusien lentokoneiden käyttöönoton myötä sen kapasiteetti kasvaa 8–10 prosenttia vuonna 2017 painottuen voimakkaasti vuoden jälkipuoliskoon. Liikevaihdon arvioidaan kasvavan kapasiteetin kasvua hitaammin heijastaen markkinakapasiteetin kasvua olennaisilla markkinoilla.

Tiedonantopolitiikkansa mukaisesti Finnair antaa koko vuoden toiminnallisen tuloksen kehitystä kuvaavan ennusteen puolivuositarkastuksen yhteydessä heinäkuussa.

Toimitusjohtaja Pekka Vauramo:

Vuosi 2016 oli Finnairille kasvun vuosi. Avasimme onnistuneesti useita uusia kohteita, kuten Fukuokan ja Guangzhoun, sekä lisäsimme vuoroja keskeisille reiteille. Otimme vastaan neljä Airbus A350 -laajarunkokonetta ja kuljetimme yli puoli miljoonaa matkustajaa enemmän kuin edellisvuonna. Digitalisoimme vauhdilla muun muassa tekniikan prosesseja. Kasvun myötä olemme rekrytoineet ja kouluttaneet mittavasti uutta henkilöstöä, lähinnä lentäjiä ja matkustamohenkilökuntaa, kuten aiemmin arvioimme. Rakennamme kasvun kulttuuria.

Viimeisen vuosineljänneksen vertailukelpoinen liiketuloksemme oli noin 2 miljoonaa euroa positiivinen ja ylitti vuotta aiemman suoritusemme miljoonalla eurolla. Näin paransimme suoritusamme yhdeksättä vuosineljännestä peräkkäin. Kiihdytettyyn kasvuohjelmaan liittyvät etupainoiset koulutus- ja muut kulut olivat yli 20 miljoonaa euroa vuonna 2016. Viimeisellä vuosineljänneksellä meillä oli yli 100 lentäjää sitoutuneina koulutuksiin.

Kun ottaa huomioon liiketoimintamme kausiluonteisuuden ja loppuvuonna kohtaamamme vastatuulet, voimme olla melko tyytyväisiä tulokseemme. Joidenkin A350-koneidemme toimitusviivästysten vuoksi lentäjiemme tyypikoulutusohjelma häiriintyi, minkä vuoksi vuokrasimme kapasiteettia voidaksemme minimoida asiakkaillemme aiheutuvan haitan. Tästä aiheutui ylimääräisiä kustannuksia. Lisäksi jouduimme loppuvuonna perumaan useita lentoja.

Finnairin tarjoamiin matkustajakilometreihin suhteutettu liikevaihto (RASK) on laskenut maltillisemmin kuin joillakin kilpailijoillamme. Lisämyynnin reipas kasvu on jatkunut, ja myös suunnitelmamme lisätä Lapin turistilentokapasiteettia on ollut menestyksenkäs. Esimerkkinä voisi mainita, että tällä hetkellä Ivalo ja Rovaniemi yhdessä ovat matkustajamäärässä suurin kohteemme kiinalaisille matkustajillemme.

Olemme määritelleet tavoitteeksemme kasvattaa liikevaihtoa 500 miljoonaa euroa vuoden 2019 loppuun mennessä. Lisämyynnillä ja muilla uusilla liikevaihdon lähteillä on tärkeä asema tämän tavoitteen saavuttamisessa. Odotamme myös uuden rahtiterminaalin valmistuvan kuluvana vuonna, mikä osaltaan tukee liikevaihdon kasvua, kun saamme erikoistuotteiden premium-kuljetusten käsittelyyn paremmat tilat.

Tämä vuosi tulee olemaan meille merkittävä kasvun vuosi. Lisäämme kapasiteettia tuntuvasti, saamme neljä uutta A350-konetta ja rekrytoimme aktiivisesti. Samalla panostamme asiakaskokemuksen ja henkilöstökokemuksen kehittämiseen. Uskon, että tämä antaa hyvät lähtökohdat alkaneeseen vuoteen.

Strategiset tavoitteet ja strategian toteutus

Osana yhtiön vuosittaista strategiatyötä Finnairin hallitus vahvisti toukokuussa strategiset tavoitteet ja päätti neljästä uudesta painopistealueesta niiden saavuttamiseksi: kannattava kasvu, parempi asiakas- ja henkilöstökokemus sekä digitaalinen transformaatio. Vuoden aikana uudistettiin myös kestävä kehityksen strategia, joka tiivistyy kolmeen sitoumukseen: puhtaammin, välittäen, yhdessä. Strategian avulla kestävä kehitys sulautetaan entistä syvemmin koko strategiaan ja Finnair-brändiin. Ohjelman toimenpiteillä pyritään osaltaan edistämään paitsi Finnairin vastuullisuustyötä myös kustannusten ja riskien hallintaa sekä tuottamaan siten lisäarvoa yhtiölle.

Kasvun edellyttämät investoinnit, rekrytoinnit ja koulutukset jatkuvat myös kuluvana vuonna. Kasvun tukemiseksi syksyllä käynnistetty kustannustehokkuusohjelma on edennyt ja säästöjä on tähän mennessä saavutettu noin 9 miljoonaa euroa. Tämän lisäksi on tunnistettu noin 11 miljoonan euron arvosta säästökohteita, joiden toteutus on suunniteltu vuoden jälkimmäisestä puoliskosta alkaen.

Markkinaympäristö

Liikenne Finnairin päämarkkina-alueilla kasvoi edelleen vuoden 2016 neljännellä neljänneksellä. Finnairin Euroopan-kohteiden ja Helsingin välinen reittilentomarkkina tarjotuilla tuolikilometreillä mitattuna kasvoi 3,1 prosenttia. Finnairin Aasian- ja Euroopan-kohteiden välisten suorien reittien markkina kasvoi 2,4 prosenttia vertailukaudesta. Finnairin markkinaosuus nousi Euroopan-liikenteessä ja Eurooppa–Aasia-liikenteessä laski hieman eli 5,6 prosenttiin (5,7).*

Markkinakapasiteetin voimakas kasvu rasitti kaukoliikenteen käyttöasteita ja yksikkötuottoja. Kaukoliikenteessä markkinakapasiteetin kasvu jakautui epätasaisesti: Kiinan ja Euroopan välinen kapasiteetti kasvoi voimakkaasti, kun taas Japanin ja Euroopan välinen kapasiteetti supistui. Vapaa-ajanmatkustus Aasiasta joihinkin Euroopan kohteisiin kärsi edelleen turvallisuushuolista, kun taas pohjoismaisten kohteiden kasvu oli vahvaa. Suomi ja erityisesti Lappi matkakohteena kasvoivat voimakkaasti vuoden lopussa.

Euroopan ja Pohjois-Amerikan välisen liikenteessä oli edelleen ylikapasiteettia vuoden lopussa. Haastavan markkinatilanteen vuoksi Atlantic Joint Business-yhteishanke kärsi laskevista keskihinnoista ja täyttöasteista. Siberian Joint Business –yhteishanke sen sijaan vahvisti markkinaosuuttaan myös vuoden viimeisellä neljänneksellä. Kysyntä oli voimakasta etenkin Euroopassa; Japanissa kysyntää heikensi ryhmämatkajien määrän vähentyminen. Kokonaisvolyymi Euroopan ja Japanin välillä supistui edelleen.

Suomessa toimivien matkanjärjestäjien valmismatkatarjonta vastasi pääsääntöisesti hyvin kysyntää. Matkanjärjestäjät kasvattivat kapasiteettiaan Kanariansaarille sekä Thaimaahan, minkä seurauksena kyseisille markkinoille muodostui hintapainetta. Joulupyhien ajoittuminen kuluttajien kannalta epäedulliseen ajankohtaan rasitti kysyntää loppuvuonna. Rahtimarkkina kärsii edelleen ylikapasiteetista, mutta laskutrendi näyttää pysähtyneen loppuvuodesta ja kääntyneen joillakin alueilla jopa varovaiseen kasvuun.

Syksyllä 2014 alkanut lentopetrolin hinnan lasku päättyi ensimmäisellä vuosineljänneksellä, ja hinta on kääntynyt nousuun. Lentopetrolin dollarihintana oli neljännellä vuosineljänneksellä 10,6 prosenttia korkeampi kuin vuotta aiemmin. Euron jälkeen merkittävin kuluvaluutta Yhdysvaltain dollari puolestaan vahvistui euroon nähden 1,5 prosenttia vertailujaksosta. Merkittävimmistä tulovaluutoista Japanin jeni, joka alkoi vahvistua keväällä 2015, heikentyi neljännen vuosineljänneksen aikana. Jeni oli kuitenkin neljännellä vuosineljänneksellä 12,7 prosenttia vahvempi euroon nähden kuin vuotta aiemmin. Kiinan yuan heikkeni 5,0 prosenttia vastaavalla jaksolla. Finnair suojaa polttoainehankintojaan sekä keskeisiä valuuttamääräisiä eriä, minkä vuoksi kurssimuutokset eivät välity sellaisenaan sen tulokseen.

** Finnairin arvio. Laskentapohjana ovat kohdekaupungit, eivät lentokentät. Laskentatapaa on tarkistettu vertailukauden jälkeen.*

Merkittävät tapahtumat loka–joulukuussa 2016

LSG ilmoitti marraskuussa, ettei se käytä optiotaan ostaa LSG Sky Chefs Finland Oy:n osakkeet. Finnair käynnisti neuvottelut LSG Groupin kanssa yhteistyön jatkosta uusissa muodoissa. LSG Sky Chefs Finland Oy on Finnairin 100-prosenttisesti omistama, mutta vuodesta 2012 lähtien LSG:n määräysvaltaan kuulunut tytäryhtiö, joka toimii Helsinki-Vantaan lentoaseman alueella. Yhtiö valmistaa ja toimittaa aterioita sekä muita lennoilla myytäviin tuotteisiin liittyviä palveluja pääasiassa Finnairille mutta myös muille Helsinki-Vantaalla toimiville lentoyhtiöille. Yhtiön palveluksessa on noin 480 henkilöä. Finnair arvioi parhaillaan palvelun tulevaa rakennetta.

Taloudellinen kehitys

Liikevaihto loka–joulukuussa 2016

Finnairin vuoden 2016 viimeisen neljänneksen liikevaihto kasvoi 0,4 prosenttia vuotta aiemmasta ja oli 569,9 miljoonaa euroa (567,7). Matkustajatuotot ja lisämyynti kasvoivat, kun taas rahtiliikevaihto supistui ja matkapalveluliikevaihto pysyi suunnilleen vuodentakaisella tasolla. Matkatoimistoliikevaihto poistui jakson lopulla kokonaan, koska SMT:n virolainen tytäryhtiö matkatoimisto Estravel myytiin joulukuussa 2015 ja SMT marraskuussa 2016. Yksikkötuotto (RASK) laski 3,0 prosenttia vertailukaudesta ja oli 6,95 eurosenttiä (7,17).

Liikevaihto tuotteittain

Milj. euroa	10–12/2016	10–12/2015	Muutos, %
Matkustajatuotot	437,9	433,0	1,2
Lisämyynti	31,7	28,0	13,3
Rahti	46,2	48,0	-3,8
Matkapalvelut	52,3	52,7	-0,8
Matkatoimistot	1,7	6,0	-71,4
Yhteensä	569,9	567,7	0,4

Matkustajatuotot ja liikennesuoritteet alueittain 10–12/2016

Liikennealue	Lipputuotot			ASK			RPK			PLF	
	Milj. euroa	Muutos %	Osuus, %	Milj. km	Muutos %	Osuus, %	Milj. km	Muutos %	Osuus %	%	Muutos %-yks.
Aasia	175,7	4,0	40,1	4 010,5	5,7	48,9	3 238,3	6,6	50,4	80,7	0,7
Pohjois-Amerikka	22,8	-9,8	5,2	589,9	-1,3	7,2	453,5	-3,6	7,1	76,9	-1,8
Eurooppa	182,1	0,8	41,6	3 178,9	2,2	38,8	2 441,7	1,4	38,0	76,8	-0,6
Kotimaa Reiteille	45,6	2,1	10,4	415,1	0,8	5,1	286,8	3,8	4,5	69,1	2,0
kohdistumaton	11,7	-12,5	2,7								
Yhteensä	437,9	1,2		8 194,3	3,5		6 420,3	3,7		78,3	0,1

Matkustajaliikenteen kapasiteetti tarjotuilla henkilökilometreillä (ASK) mitattuna kasvoi neljännellä vuosineljänneksellä kokonaisuutena 3,5 prosenttia ja liikenne myydyillä henkilökilometreillä mitattuna kasvoi 3,7 prosenttia, kun matkustajakäyttöaste (PFL) parani 0,1 prosenttiyksikköä. Kapasiteetin kasvu kohdistui erityisesti Aasian-liikenteeseen.

Aasian-liikenteen kapasiteetti kasvoi neljännellä vuosineljänneksellä 5,7 prosenttia vertailukaudesta. Kasvuun vaikuttivat muun muassa uusien, edeltäjiään suurempien A350-koneiden lisäkapasiteetti ja keskimääräisen sektoripituuden kasvu pitkien Singaporen ja Shanghain reittien lisävuorojen vuoksi. Uudet Fukuokan ja Guangzhoun reitit jäivät lokakuussa talvitauolle. Aasian-liikenteen matkustajakäyttöaste nousi 0,7 prosenttiyksikköä 80,7 prosenttiin. Pohjois-Amerikan-liikenteen kapasiteetti supistui vuotta aiemmasta 1,3 prosenttia, kun New Yorkin reittiä operoitiin jakson lopussa ohjaajineen vuokratulla A340-koneella. Pohjois-Amerikan liikenteen matkustajakäyttöaste laski 1,8 prosenttiyksikköä 76,9 prosenttiin.

Lisämyynti kasvoi 13,3 prosenttia vertailukaudesta ja oli 31,7 miljoonaa euroa. Erityisesti kasvoivat istumapaikkojen ennakkovaraukset ja lisätavaramaksut. Rahtiliiketoiminnassa otettiin käyttöön uusi ERP järjestelmä, jonka käynnistysvaihe rasitti loppuvuonna rahtiliikennettä: myydyt rahtitonnikilometrit kasvoivat 0,4 prosenttia, kun tarjotut rahtitonnikilometrit kasvoivat 4,0 prosenttia. Heikon markkinatilanteen vuoksi rahdin keskimääräiset yksikkötuotot laskivat vuodontakaisesta, joten liikevaihto laski 3,8 prosenttia vertailukaudesta ja oli 46,2 miljoonaa euroa.

Finnairin matkapalvelujen (Aurinkomatkat) loka–joulukuun matkustajamäärä kasvoi vertailukaudesta 3 % ja kiintiötuotannon täyttöaste oli hyvä (95 %). Markkinatilanteen ja kapasiteetin kasvun takia keskihinta jäi kuitenkin alle viimevuotisen, joten liikevaihto laski 0,8 prosenttia vertailukaudesta ja oli 52,3 miljoonaa euroa (52,7). Matkatoimistojen liikevaihdon lasku vertailukaudesta selittyy SMT:n Baltian tytäryhtiön Estravelin myynnillä joulukuussa 2015 ja SMT:n myynnillä, joka toteutui marraskuussa 2016.

Kustannuskehitys ja tulos loka–joulukuussa 2016

Finnairin toiminnalliset kulut pysyivät neljännellä neljänneksellä kapasiteetin kasvusta huolimatta vertailukauden tasolla ja olivat 587,5 miljoonaa euroa (588,8). Yksikkökustannus (CASK) laski 3,2 prosenttia ja oli 6,93 eurosenttiä (7,16).

Toiminnalliset kulut ilman polttoainetta kasvoivat 4,2 prosenttia vertailukaudesta ja olivat 472,6 miljoonaa euroa (453,7). Kustannuksia kasvattivat etupainoisesti erilaiset kiihdytettyyn kasvuun liittyvät erät, kuten tilapäiset wet lease -lentokonevuokrausjärjestelyt, A350-koneiden käyttöönotto ja miehistön koulutus sekä lentojen peruutukset, arviolta yhteensä 10 miljoonalla eurolla. Summa jakautuu useisiin eri kuluryhmiin. Yhdysvaltain dollarin määräiset kustannukset toteutuivat vanhojen edullisempien valuuttasuojauksen eräntymisen jälkeen noin 10 miljoonaa euroa suurempina kuin vertailukaudella.

Polttoainekulut, mukaan lukien suojaukset ja päästökauppakulut, supistuivat kapasiteetin kasvusta huolimatta 14,9 prosenttia vertailukaudesta 114,9 miljoonaan euroon (135,1). Henkilöstökulut supistuivat 7,3 prosenttia 90,3 miljoonaan euroon (97,3), vaikka keskimääräinen henkilöstömäärä kasvoi samaan aikaan 1,6 prosenttia. Muutos johtui pääasiassa siitä, että vertailukaudella henkilöstökuluihin sisältyi merkittäviä kertaluonteisia eriä.

Vuokrien kasvu johtui suurelta osin wetlease-järjestelyistä, joita Finnair toteutti tarkastelujaksolla pilottivajeen vuoksi. Lisäksi se osoittaa vuonna 2016 myynti- ja takaisinvuokraussopimusten kohteena olleiden A350-koneiden vuokratilanteita. Huoltokulujen kasvu johtui A350-koneiden käyttöönotosta, A340-koneiden käytöstä poistamisesta sekä Norran operoimien ATR-koneiden huollon siirtymistä Finnairille. Aiemmin niiden huolto sisältyi muihin vuokriin.

Muut kulut kasvoivat 11,6 miljoonaa euroa 71,0 miljoonaan euroon. Muiden kulujen kasvu johtui volyymikasvun lisäksi muun muassa siitä, että niihin sisältyvä valuuttasuojauksen voitto oli vertailukaudella suurempi. Lisäksi IT-kulut kasvoivat jakson aikana noin 4 miljoonaa euroa meneillään olevien projektien ja toteutettujen parannusten vuoksi.

Yhtiön vertailukelpoinen EBITDAR oli vertailukauden tasolla 59,4 miljoonassa eurossa (59,5). Vertailukelpoinen liiketulos eli liiketulos ilman vertailukelpoisuuteen vaikuttavia eriä, käyttöomaisuuden myyntivoittoja, johdannaisten käyvän arvon ja valuuttamääräisten lentokaluston huoltovarausten arvon muutosta kasvoi 0,8 miljoonaa euroa ja oli 1,6 miljoonaa euroa (0,8).

Johdannaisten käyvän arvon ja lentokaluston huoltovarausten valuuttamääräisen arvon muutos oli 20,3 miljoonaa euroa (-15,4). Vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät olivat yhteensä -3,7 miljoonaa euroa (99,6), ja niistä suurimmat olivat SMT:n myyntivoitto ja Airbusille palautettaviin A340-koneisiin liittyvät kertakulut. Vertailukaudella tehtiin kaksi A350 -lentokoneen myynti- ja takaisinvuokrausjärjestelyä, jotka kasvattivat tuolloisia vertailukelpoisuuteen vaikuttavia eriä. Liiketulos oli 18,2 miljoonaa euroa (85,0), tulos ennen veroja 15,9 miljoonaa euroa (84,0) ja tulos verojen jälkeen 13,7 miljoonaa euroa (66,5).

Liikevaihto tammi–joulukuussa 2016

Finnairin vuoden 2016 liikevaihto kasvoi 2,8 prosenttia vuotta aiemmasta ja oli 2 316,8 miljoonaa euroa (2 254,5). Liikevaihtoa lisäsivät matkustajatuottojen, lisämyynnin ja matkapalvelujen liikevaihdon kasvu, ja sitä laskivat rahtituottojen väheneminen sekä vertailukauden jälkeen myytyjen liiketoimintojen liikevaihdon poistuminen. Yksikkötuotto (RASK) laski 3,5 prosenttia vertailukaudesta ja oli 6,83 eurosenttiä (7,08).

Liikevaihto tuotteittain

Milj. euroa	1–12/2016	1–12/2015	Muutos, %
Matkustajatuotot	1 816,1	1 766,0	2,8
Lisämyynti	125,5	103,2	21,6
Rahti	173,8	183,7	-5,4
Matkapalvelut	187,5	177,8	5,5
Matkatoimistot	13,8	23,8	-42,0
Yhteensä	2 316,8	2 254,5	2,8

Matkustajatuotot ja liikennesuoritteet alueittain 1–12/2016

Liikennealue	Lipputuotot			ASK			RPK			PLF	
	Milj. euroa	Muutos %	Osuus %	Milj. km	Muutos %	Osuus %	Milj. km	Muutos %	Osuus %	%	Muutos %-yks.
Aasia	739,5	1,3	40,7	16 434,2	7,7	48,5	13 446,8	6,5	49,7	81,8	-1 0
Pohjois-Amerikka	115,7	9,6	6,4	2 692,7	20,1	7,9	2 140,7	14,9	7,9	79,5	-3 6
Eurooppa	761,0	3,1	41,9	13 247,9	2,8	39,1	10 413,8	2,9	38,5	78,6	0 1
Kotimaa	165,1	5,9	9,1	1 539,4	6,4	4,5	1 064,0	8,2	3,9	69,1	1 1
Reiteille kohdistumaton	34,9	-5,5	1,9								
Yhteensä	1 816,1	2,8		33 914,2	6,5		27 065,3	5,8		79,8	-0 6

Matkustajaliikenteen kapasiteetti tarjotuilla henkilökilometreillä (ASK) mitattuna kasvoi 6,5 prosenttia ja liikenne myydyillä henkilökilometreillä mitattuna kasvoi 5,8 prosenttia. Euroopan- ja erityisesti kotimaanliikenteen kapasiteetin kasvu johtuu osittain katsauskauden ja vertailukauden välisistä eroista liikenteen rakenteessa: Norran aiemmin omalla riskillään lentämien reittien kaupallinen riski siirtyi Finnairille vuoden 2015 toukokuussa.

Kaukoliikenteessä Aasian-liikenteen kapasiteetti kasvoi vuoden aikana 7,7 prosenttia vertailukaudesta. Kasvuun vaikuttivat useat seikat, kuten edeltäjiään suurempien A350-koneiden kapasiteetti, kesäkaudella operoidut uudet Fukuokan ja Guangzhoun reitit sekä keskimääräisen sektoripituuden kasvu pitkien Singaporen ja Shanghaiin reittien lisävuorojen takia. Aasian-liikenteen matkustajakäyttöaste laski 1,0 prosenttiyksikköä 81,8 prosenttiin. Pohjois-Amerikan liikenteen kapasiteetti kasvoi vuotta aiemmasta 20,1 prosenttia erityisesti Miamin ympärivuotisen liikennöinnin sekä Chicagon reitin vuorolisäysten vuoksi. Liikennealueen matkustajakäyttöaste laski 3,6 prosenttiyksikköä 79,5 prosenttiin.

Lisämyynti kasvoi 21,6 prosenttia vertailukaudesta ja oli 125,5 miljoonaa euroa. Erityisesti kasvoivat istumapaikkojen ennakkovaraukset ja lisätavaramyynti. Rahtiliikenne kasvoi huomattavasti: myydyt rahtitonnikilometrit kasvoivat 11,0 prosenttia, kun tarjotut rahtitonnikilometrit kasvoivat 6,1 prosenttia. Heikon markkinatilanteen vuoksi rahdin keskimääräiset yksikkötuotot kuitenkin laskivat, joten liikevaihto laski 5,4 prosenttia vertailukaudesta ja oli 173,8 miljoonaa euroa.

Finnairin matkapalvelujen (Aurinkomatkat) liikevaihto kasvoi 5,5 prosenttia vertailukaudesta ja oli 187,5 miljoonaa euroa (177,8). Matkustajamäärä lisääntyi vertailukaudesta 6 % ja kiintiötuotannon täyttöaste oli hyvä (96 %). Matkatoimistojen liikevaihdon supistuminen selittyi SMT:n Baltian tytäryhtiön Estravelin myynnillä joulukuussa 2015 ja SMT:n myynnillä, joka toteutui marraskuussa 2016.

Kustannuskehitys ja tulos tammi–joulukuussa 2016

Finnairin toiminnalliset kulut kasvoivat vuoden 2016 tammi–joulukuussa 0,9 prosenttia ja olivat 2 337,1 miljoonaa euroa (2 316,0). Yksikkökustannus (CASK) laski 4,8 prosenttia ja oli 6,67 eurosenttiä (7,01).

Polttoainekulut vähenivät 17,5 prosenttia ja olivat 491,5 miljoonaa euroa. Ilman polttoainetta lasketut toiminnalliset kulut kasvoivat 7,3 prosenttia ja olivat 1 845,6 miljoonaa euroa. Katsauskauden tulosta rasittivat useat kiihdytetyn kasvun toteuttamiseen liittyvät kustannukset, kuten tilapäiset wet lease - lentokonevuokrausjärjestelyt sekä A350-koneiden käyttöönottokustannukset ja siihen liittyvä miehistön koulutus. Tammi–joulukuun aikana nämä kustannuserät olivat yhteensä 23 miljoonaa euroa. Lisäksi Yhdysvaltain dollareissa maksettavat kustannukset toteutuivat noin 20 miljoonaa euroa suurempina kuin vertailukaudella vanhojen edullisempien valuuttasuojauksien erääntymisen jälkeen.

Yhtiön vertailukelpoinen EBITDAR kasvoi 39,3 miljoonaa euroa ja oli 270,4 miljoonaa euroa (231,2). Vertailukelpoinen liike-tulos eli liike-tulos ilman vertailukelpoisuuteen vaikuttavia eriä, käyttöomaisuuden myyntivoittoja, johdannaisten käyvän arvon ja valuuttamääräisten lentokaluston huoltovarausten arvon muutosta kasvoi 31,4 miljoonaa euroa ja oli 55,2 miljoonaa euroa (23,7).

Johdannaisten käyvän arvon ja lentokaluston huoltovarausten valuuttamääräisen arvon muutos oli 32,0 miljoonaa euroa (-12,3). Vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät olivat yhteensä 29,0 miljoonaa euroa (110,2). Siihen sisältyvät positiiviset erät liittyivät pääasiassa yhden A350-koneen myynti- ja takaisinvuokrausjärjestelyyn ja negatiiviset erät A340-koneiden käytöstä poistamiseen. Liike-tulos oli 116,2 miljoonaa euroa (121,7), tulos ennen veroja 105,8 miljoonaa euroa (113,3) ja tulos verojen jälkeen 85,1 miljoonaa euroa (89,7).

Tase 31.12.2016

Konsernin taseen loppusumma oli katsauskauden lopussa 2 528,7 miljoonaa euroa (31.12.2015: 2 050,3). Tase kasvoi vuonna 2016 pääasiassa lainarahoitettujen laivastoinvestointien, yhden A350-koneen myynti- ja takaisinvuokrausjärjestelyn sekä positiivisen liiketoiminnan rahavirran vuoksi. Oma pääoma oli 857,0 miljoonaa euroa (31.12.2015: 727,5) eli 6,73 euroa osakkeelta (31.12.2015: 5,69). Oma pääoma kasvoi pääasiassa yhtiön voitollisen laajan tuloksen vuoksi.

Omaan pääomaan sisältyy käyvän arvon rahasto, jonka arvoon vaikuttavat suojauslaskennassa mukana olevat öljy- ja valuuttajohdannaisten käyvän arvon muutokset sekä IAS 19:n mukaiset, lentäjien etuuspohjaisiin eläkkeisiin liittyvät vakuutusmatemaattiset voitot ja tappiot. Vuoden 2016 lopussa erän suuruus oli laskennallisten verojen jälkeen 33,9 miljoonaa euroa (31.12.2015: -67,9), ja siihen vaikuttivat erityisesti edellä mainittujen johdannaisten käyvän arvon muutokset. Lisäksi eläkevastuu kasvoi lähinnä yleisen korkotason laskun takia muuttuneen diskonttokoron vuoksi.

Kassavirta ja rahoitusasema

Finnairilla on vahva rahoitusasema, mikä tukee liiketoiminnan kehitystä ja tulevia investointeja. Vuonna 2016 yhtiön liiketoiminnan nettorahavirta oli 219,7 miljoonaa euroa (171,0). Rahavirtaa vahvisti edellisvuodesta pääasiassa vertailukelpoisen liike-tuloksen paraneminen. Investointien nettorahavirta oli -499,6 miljoonaa euroa (78,6), ja siihen vaikuttivat erityisesti uusien A350-koneiden hankkiminen ja investoinnit yli kolmen kuukauden rahamarkkinasijoituksiin osana konsernin maksuvalmiuden hallintaa.

Omavaraisuusaste 31.12.2016 oli 33,9 prosenttia (31.12.2015: 35,5) ja nettovelkaantumisaste (gearing) negatiivinen -11,2 prosenttia (31.12.2015: -49,8). Oikaistu nettovelkaantumisaste (adjusted gearing) oli 78,3 prosenttia (31.12.2015: 45,8). Joulukuun lopussa oikaistu korollinen velka oli 701,5 miljoonaa euroa (31.12.2015: 346,3) ja korollinen nettovelka negatiivinen -95,8 miljoonaa euroa (31.12.2015: -362,0). Finnair toteutti vuoden alkupuoliskolla uusille A350-koneilleen kolme JOLCO-velkarahoitusjärjestelyä ja syyskuussa yhden myynti- ja takaisinvuokrausjärjestelyn, joilla hankittiin rahoitusta yhteensä noin 507 miljoonaa euroa.

Yhtiön maksuvalmius oli katsauskaudella vahva. Konsernin rahavarat olivat vuoden lopussa 797,3 miljoonaa euroa (31.12.2015: 708,2). Taseen rahavarojen lisäksi yhtiöllä on työeläkeyhtiöltään noin 430 miljoonan euron rahastoitujen eläkevarojen takaisinlainausmahdollisuus, jonka käyttäminen edellyttää pankkitakausta. Finnairilla on reservirahoitukseksi tarkoitettu, kokonaan käyttämätön 175 miljoonan euron syndikoitu luottolimiitti, joka solmittiin kesäkuussa aiemman vastaavan järjestelyn erääntyessä. Uusi järjestely on voimassa kolme vuotta ja se sisältää kaksi vuoden pituista jatko-optiota. Finnair maksoi kolmannen neljänneksen aikana takaisin kaikki pankkilainansa, yhteensä noin 67 miljoonaa euroa ja lunasti takaisin vuonna 2012 liikkeeseen lasketun hybridilainan jäljellä olleen pääoman 38,3 miljoonaa euroa.

Finnairilla on 200 miljoonan euron lyhytaikainen yritystodistusohjelma, joka oli katsauskauden lopussa käyttämätön. Rahoituksen nettorahavirta oli tammi–joulukuussa 200,5 miljoonaa euroa (18,1). Rahoituskulut olivat -11,5 miljoonaa euroa (-9,7) ja rahoitustuotot 1,0 miljoonaa euroa (1,3).

Investoinnit

Vuonna 2016 kokonaisinvestoinnit ilman ennakkomaksuja olivat 518,9 miljoonaa euroa (329,7), ja ne kohdistuivat pääasiassa laivastoon. Investointien (käyttöomaisuusinvestoinnit) rahavirta oli -475,7 miljoonaa euroa mukaan lukien ennakkomaksut.

Vuoden 2017 investointien rahavirran arvioidaan olevan noin 530 miljoonaa euroa ja nettomääräisesti noin 300 miljoonaa euroa, mikäli vuonna 2017 toimitettavasta A350-lentokoneesta solmittu myynti- ja takaisinvuokraussopimus toteutuu suunnitellusti. Tämänhetkinen arvio koneeseen liittyvästä myynti- ja valuuttakurssivoitosta on noin 40–45 miljoonaa euroa transaktion toteutushetken euro-dollarikurssista riippuen. Investointien rahavirta sisältää investointisitoumusten lisäksi arvion sellaisista päätetyistä investoinneista, joista ei ole vielä vastapuolen kanssa sitovaa sopimusta. Vuoden 2017 investointien rahoitustarvetta mahdollisesti alentavat myöhemmin toteutettavat lentokonemyynnit.

Finnair lisää vuosien 2017–2018 aikana istuimia nykyisiin Airbus-kapearunkokoneisiinsa tehostamalla säilytys- ja teknisiä tiloja koneiden etu- ja takaosassa. Investointi koskee 23 Airbus-kapearunkokonetta.

Laivastoinvestointien ohella Finnair rakennuttaa modernia rahtiterminaalia, joka on tarkoitus ottaa käyttöön vuonna 2017. Lisäksi Finnair asentaa vuosina 2016–2018 langattoman internetyhteyden valtaosaan yhtiön nykyisistä laaja- ja kapearunkokoneista. Ensimmäiset asennukset A330-koneisiin tehtiin jo vuonna 2016.

Luottomarkkinoiden tämänhetkinen suotuisa tilanne ja Finnairin hyvä velkakapasiteetti mahdollistavat tulevien käyttöomaisuusinvestointien rahoituksen kilpailukyysisin ehdoin. Yhtiöllä on 34 kiinnittämätöntä lentokonetta, jotka vastaavat noin 57 prosenttia koko laivaston 933 miljoonan euron tasearvosta. Tasearvoon sisältyy seitsemän rahoitusleasing-konetta.

Laivasto

Finnairin operoima laivasto

Finnairin laivastoa hallinnoi yhtiön kokonaan omistama tytäryhtiö Finnair Aircraft Finance Oy. Joulukuun 2016 lopussa Finnair operoi itse 49 lentokonetta, joista 19 on laajarunkokoneita ja 30 kapearunkokoneita. Koneista 26 oli Finnairin itse omistamia, 16 vuokrattu operatiivisella vuokrasopimuksella ja 7 hankittu rahoitusleasing-sopimuksella.

Vuoden 2016 lopussa Finnairin operoiman laivaston keski-ikä oli 10,1 vuotta.

Finnairin operoima laivasto 31.12.2016*	Istuimia	Kpl	Muutos 31.12.2015 verrattuna	Omat**	Vuokratut (käyttö-leasing)	(rahoitus-leasing)	Keski-ikä 31.12.2016	Tilaukset
Kapearunkolaivasto								
Airbus A319	138	9		7	2		15,4	
Airbus A320	165	10		7	1	2	14,4	
Airbus A321	209/196	11		4	5	2	10,1	
Laajarunkolaivasto								
Airbus A330	289/263	8			5	3	7,2	
Airbus A340	263/257	4	-1	4***			9,0	
Airbus A350	297	7	4	4	3		0,8	12
Yhteensä		49	3	26	16	7	10.1	12

* Finnairin lentotoimintalupa eli AOC (Air Operator Certificate).

** Sisältää JOLCO-rahoitetut A350-koneet. -+

*** A340-koneista enää yksi oli liikenteessä joulukuun lopussa.

Kaukoliikennelaivastouudistus

Finnair on tilannut Airbusilta yhteensä 19 Airbus A350 XWB -lentokonetta, joista kolme toimitettiin vuonna 2015 ja neljä vuonna 2016. Tällä hetkellä todennäköisen toimitusaikataulun mukaan Finnair saa neljä A350-konetta myös vuoden 2017 aikana ja loput kahdeksan vuosina 2018–2023. Finnairin investointisitoumukset käyttöomaisuushyödykkeisiin, yhteensä 1 601 miljoonaa euroa, sisältävät tulevat kaukoliikennelaivastoinvestoinnit.

Finnair luopuu kaikista operoimistaan A340-koneista vuoden 2017 loppuun mennessä, kun niitä korvaavat A350-koneet on toimitettu ja otettu käyttöön Finnairin reittiliikenteessä. Finnair on sopinut myyvänsä loput neljä Airbus A340-300-konettaan takaisin Airbusille. Finnairilla on mahdollisuus sopeuttaa joustavasti laivastonsa kokoa kysyntätilanteen ja näkymien mukaisesti myös eripituisten vuokrasopimusten avulla.

Norran operoima laivasto (ostoliikennelaivasto)

Nordic Regional Airlines Oy (Norra) operoi 24 lentokoneen laivastoa Finnairin ostoliikenteenä. Norran operoimista lentokoneista 14 oli Finnairin omistamia ja 10 vuokrattu operatiivisella vuokrasopimuksella. Yhdestä ATR 72 -lentokoneesta luopuminen on siirtynyt vuoden 2017 alkupuoliskolle.

Norran operoima laivasto 31.12.2016*	Istuimia	Kpl	Muutos 31.12.2015 verrattuna	Finnairin omistamat lentokoneet	Vuokratut** (käyttö-leasing)	Keski-ikä 31.12.2016	Tilaukset
ATR 72	68–72	12		6	6	7,4	
Embraer 170	76		-2				
Embraer 190	100	12		8	4	8,5	
Yhteensä		24	-;	14	10	8,0	0

* Nordic Regional Airlines Oy:n lentotoimintalupa eli AOC (Air Operator Certificate).

** Finnairin tytäryhtiö Finnair Aircraft Finance on vuokrannut lentokoneet ja edelleenvuokrannut ne Nordic Regional Airlinesille.

Lentoliikenteen palvelut ja tuotteet

Reittiverkosto ja allianssit

Finnair tarjoaa yhteydet Aasian ja Euroopan välisessä liikenteessä yli 200 reittiparilla ja lentää lisäksi Helsingistä viikoittain yli 800 lentoa kotimaan kohteisiin ja muualle Eurooppaan. Viikoittaisia lentoja Aasiaan oli talvikaudella 2015/2016 enimmillään 78 viikossa, kesäkaudella 2016 niitä oli 80 ja nykyisellä talvikaudella 78.

Finnair on osa **oneworld**-allianssia ja se tekee myös syvempää yhteistyötä muutamien **oneworld**-kumppaniensa kanssa osallistumalla Siberian Joint Business- ja Atlantic Joint Business -yhteishankkeisiin. Yhteishankkeet ovat sopimuksia mm. kyseisten reittialueiden lentojen tuottojen jakamisesta sekä hintojen ja kapasiteetin määrittelystä. Syksyllä 2016 Iberia liittyi Finnairin, Japan Airlinesin sekä British Airwaysin kumppaniksi Siberian Joint Business -yhteishankkeeseen.

Finnairin kesäkauden 2016 uudet reittikohteet Helsingistä olivat Edinburgh, Billund, Pula, Zakynthos, Skiathos, Santorini, Preveza, Rimini, Verona ja Varna sekä Oulusta kerran viikossa lennettävät Hania ja Alanya. Kaukoliikenteessä Finnair avasi Miamin ympärivuotiseksi kohteeksi ja lisäsi yhteyksiä Chicagoon kesäksi. Aasiassa Finnair avasi kesäksi kolme viikkovuoroa Fukuokaan ja neljä Guangzhouhun.

Finnair lisäsi lentojaan Lappiin talvikaudeksi 2016/2017 noin 10 prosenttia. Kesäkaudelle 2017 Finnair lisää vuoroja Tokioon ja Hongkongiin sekä avaa uudet reitit Helsingistä San Franciscoon, Alicanteen, Ibizaalle, Korfulle, Menorcalle ja Reykjavikiin.

Finnair julkisti myös monta uutta vapaa-ajan matkailuun painottuvaa reittilentoa talvikaudeksi 2017/2018. Tällaisia olivat muun muassa Havanna, Puerto Vallarta ja Goa.

Muut uudistukset ja palvelut

Finnair on huhtikuusta 2016 lähtien tarjonnut Aasian ja Euroopan välillä matkustaville asiakkailleen Suomessa tehtävää stopover-pysähdystä. Stopover-lennot voi varata uudella stopover.finnair.com-verkkosivustolta, josta löytyy myös tietoa eri stopover-aktiviteeteista ja kohdetietoa Suomesta. StopOver Finland on Visit Finlandin vetämä hanke, ja matkapakettien toteutuksesta vastaa sen ulkoinen matkatoimistokumppani. Stopover-matkapakettien kesto on viidestä tunnista viiteen päivään.

Finnair ja kiinalainen matkapalvelutarjoaja Fliggy (Alitrip) sopivat heinäkuussa pitkäaikaisesta strategisesta yhteistyöstä, jonka tavoitteena on tuoda noin 3 000 kiinalaista turistia Suomen Lappiin talvikuukausina. Finnair on ensimmäinen eurooppalainen lentoyhtiö, jonka kanssa Fliggy tekee näin laajaa strategista yhteistyötä. Fliggy on nopeasti kasvava kiinalainen, verkossa matkapalveluita tarjoava yritys. Se on osa New Yorkin pörssissä listattua Alibaba Groupia.

Tunnustukset ja palkinnot

Finnairin mobiilisovellus sai elokuussa kansainvälisen Red Dot -designpalkinnon Communications design -kategoriassa. Sovellus on saatavilla iOS- ja Android-laitteille, ja se on palkittu aiemmin myös hopeamitalilla European Design Awards -kilpailun mobiilisovellus-kategoriassa. Red Dot -designpalkinto palkitsee eri tuotteita parhaasta designista, ja sen tuomaristo koostuu muotoilualan arvostetuista asiantuntijoista.

Skytrax World Airline Awards nimesi heinäkuussa Finnairin Pohjois-Euroopan parhaaksi lentoyhtiöksi jo seitsemättä kertaa peräkkäin. Palkinto myönnetään Skytraxin puolueettoman kyselyn perusteella, johon vastasi noin 19 miljoonaa matkustajaa yli 160 maasta. Kysely kattaa yli 40 kriteeriä, joita ovat muun muassa lähtöselvitys, istuinten mukavuus, matkustamon puhtaus ja palvelu. Lisäksi Skytrax antoi Finnairille neljän tähden lentoyhtiön yleisarvion.

Huhtikuussa Finnair nimettiin TTG China Travel Awards-tilaisuudessa parhaaksi eurooppalaiseksi lentoyhtiöksi Kiinassa. Palkinto perustui TTG:n julkaisujen lukijoiden äänestykseen.

Finnair palkittiin kultamitalilla Global Business Travel Association (GBTA) Foundationin järjestämässä ICARUS-yritysvastuukilpailussa. Tunnustus tarkoittaa, että Finnair johtavana matkailualan vastuullisena yrityksenä on sitoumuksillaan ja toiminnallaan osoittanut pystyvänsä tarjoamaan asiakasyrityksilleen ja matkustajilleen kestäväen kehityksen näkökulmasta ensiluokkaisia matkustuspalveluita.

Saksalainen ESG-rating-yhtiö oekom research AG päivitti helmikuussa analyysinsä Finnairin vastuullisuudesta. Finnairin ESG-rating on nyt B-. Se oli 77:stä liikenne- ja logistiikka-alan yhtiöstä koostuneen vertailuryhmän korkein. Samalla Finnair sai *Prime*-luokituksen, joka kertoo Finnairin arvopaperien sopivuudesta vastuullisten sijoittajien sijoituskohteeksi.

Tammikuussa ilmestyneessä OAG:n Punctuality League -julkaisussa Finnairin saapumistäsmällisyys vuonna 2015 (89,5 %) todettiin maailman kuudenneksi korkeimmaksi. FlightStats puolestaan nimesi tammikuussa **oneworld**-allianssin täsmällisimmäksi lentoyhtiöallianssiksi vuonna 2015.

Aurinkomatkat nimettiin huhtikuussa Suomen vastuullisimmaksi matkanjärjestäjäksi Sustainable Brand -indeksissä, joka on Skandinavian suurin kestävään kehitykseen ja vastuullisuuteen keskittyvä bränditutkimus. Tutkimus tehdään vuosittain haastatteleamalla kuluttajia neljässä Pohjoismaassa. Kysely pohjautuu YK:n Global Compact -aloitteen 10 periaatteeseen.

Muutokset yhtiön johdossa

Finnair kertoi 16.2.2016 vauhdittavansa kasvuaan ja uudistavansa organisaatiotaan 1.3.2016 alkaen kasvustrategiansa mukaisesti. Uusina konsernin johtoryhmän jäseninä aloittivat asiakaskokemuksesta vastaava Piia Karhu sekä digitalisaatiosta vastaava Katri Harra-Salonen ja operatiivisen yksikön johtajaksi nimitetty Jaakko Schildt.

Yhtiön varatoimitusjohtaja ja strategiasta ja resurssienhallinnasta vastaava johtaja Ville jätti yhtiön 31.12.2016.

Henkilöstö

Finnairin palveluksessa oli vuoden 2016 tammi–joulukuussa keskimäärin 5 045 (4 906) henkilöä eli 2,8 prosenttia enemmän kuin vertailukaudella. Työsuhteessa olevien määrä 31.12.2016 oli 4 937 (31.12.2015: 4 817). Katsauskaudella henkilöstömäärä kasvoi 120:lla pääosin matkustamohenkilökunnan ja lentäjien määrän kasvun vuoksi. Henkilöstömäärä näissä yksiköissä kasvoi enemmän, mutta marraskuussa toteutunut SMT:n myynti tasoittaa kokonaishenkilöstömäärän muutosta. Lisäksi liiketoimintakaupan yhteydessä 50 huoltotyöntekijää siirtyi toukokuussa Norralta Finnairin palvelukseen.

Finnairia edustava Palta sekä toimisto-, asiakaspalvelu- ja teknistä henkilökuntaa edustavat FINTO, PRO ja IAU ovat sopineet valtakunnallisen kilpailukyky sopimuksen raamin mukaisista työehdoista keskusjärjestöjen asettamassa aikataulussa. Työehtosopimus uusittiin matkustamohenkilökuntaa edustavan SLSY:n kanssa syksyllä 2016, ja lentäjiä edustavan SLL:n kanssa on saavutettu alustava neuvottelutulos tammikuussa 2017.

Omat osakkeet

Tammikuussa 2016 Finnair käytti yhtiökokouksen antamaa valtuutusta omien osakkeiden ostamiseen. Osakkeita ostettiin yhteensä 800 000 kappaletta. Finnairin henkilöstön osakesäästöohjelman Fly Sharen kannustinpalkkioina luovutettiin 277 596 osaketta helmikuussa ja 3 540 osaketta lokakuussa. Finnairin vuosien 2013–2015 osakepohjaisen kannustinjärjestelmän sääntöjen mukaisesti kesäkuussa luovutettiin 28 464 osaketta ja joulukuussa 26 641 osaketta.

Finnairin hallussa oli 31.12.2016 yhteensä 788 964 osaketta (325 205), mikä vastaa 0,62 prosenttia yhtiön koko osakepääomasta.

Osakkeen kurssikehitys ja vaihto

Finnairin markkina-arvo oli joulukuun 2016 lopussa 516,4 miljoonaa euroa (694,5) ja päätöskurssi 4,03 euroa (5,42). Vuonna 2016 Finnairin osakkeen ylin kurssi NASDAQ Helsinki Oy:ssä oli 5,92 euroa (5,50), alin kurssi 3,80 euroa (2,49) ja keskimurssi 4,74 euroa (3,54). Osakkeita vaihdettiin 28,1 miljoonaa kappaletta (25,5) yhteensä 133,2 miljoonalla eurolla (90,1).

Finnairin kaupparekisteriin merkitty osakemäärä oli katsauskauden lopussa 128 136 115 osaketta. Suomen valtio omisti Finnairin osakkeista 55,8 prosenttia (55,8). Suorien ulkomaisten ja hallintarekisteröityjen omistusten osuus oli 8,9 prosenttia (9,0).

Yhteiskuntavastuu

Taloudellinen, sosiaalinen ja ympäristövastuu ovat olennainen osa Finnairin strategiaa ja liiketoimintaa. Finnair haluaa olla vastuullinen maailmankansalainen sekä vastata sidosryhmiensä tarpeisiin myös vastuullisuuden näkökulmasta.

Finnair tekee yhteistyötä alan toimijoiden ja viranomaisten kanssa muun muassa lentämisen ilmastovaikutusten vähentämiseksi ja biopolttoaineiden käytön edistämiseksi. Finnairin yhteiskuntavastuu heijastuu niin sen strategiaan, visioon kuin arvoihinkin, jotka ovat välittäminen, yksinkertaistaminen ja rohkeus. Vastuullisuus näkyy Finnairin kaikessa toiminnassa. Vastuullisuusstrategian tavoitteena on vähentää ympäristövaikutuksia ja tuottaa taloudellista sekä sosiaalista hyötyä yhteiskunnalle.

Kansainvälisen siviili-ilmailujärjestön ICAOn yleiskokouksessa sovittiin syksyllä kansainvälisen lentoliikenteen päästöjen hyvitysjärjestelmästä, joka auttaa pyrkimyksessä jäädyttää lentoliikenteen päästöt vuoden 2020 tasolle (nk. CORSIA-sopimus, Carbon Offsetting and Reduction Scheme for International Aviation). ICAOn jäsenvaltioista 65, Suomi mukaan lukien, on ilmoittanut osallistuvansa hyvitysjärjestelmään heti alusta lähtien, mikä tarkoittaa lentoyhtiöille velvollisuutta kompensoida tavoitteen ylittävät päästönsä päästövähennysyksiköitä muun muassa erilaisista päästövähennys Hankkeista. CORSIA-sopimus täydentää muita lentoliikenteen päästövähennyskeinoja. Ympäristövaikutuksia vähennetään myös uuden teknologian ja vaihtoehtoisten polttoaineiden avulla, operatiivisin keinoin ja infrastruktuurin tehostamisella. Ensi vaiheessa vuodesta 2021 lähtien järjestelmään osallistuvat maat muodostavat yhteensä noin 85 prosenttia kansainvälisestä lentoliikenteestä. Vuodesta 2027 lähtien järjestelmä on maailmanlaajuisesti pääpiirteittäin pakollinen.

Finnair allekirjoitti kesäkuussa 2016 yhteistyösopimuksen UNWomenin kanssa naisten oikeuksien tukemiseksi. Lisäksi Finnair allekirjoitti United for Wildlife Transport Taskforce Buckingham Palace Declaration -sitoumuksen, joka tähtää uhanalaisten lajien laittoman kaupan ja kuljetuksen estämiseen. Sitoumuksen tavoitteena on myös lisätä yhteistyötä viranomaisten ja suojelujärjestöjen kanssa yhteisessä taistelussa uhanalaisten eläinten salakuljetusta vastaan. Finnair on jo useita vuosia sitten sitoutunut olemaan kuljettamatta eläimiä tai tuotteita, jotka on suojattu villieläimistön ja -kasviston uhanalaisten lajien kansainvälistä kauppaa koskevalla yleissopimuksella (CITES). Vuonna 2015 Finnair kielsi uhanalaisista eläimistä tai niiden osista koostuvien metsästysmuistojen kuljetuksen rahtiverkostossaan.

Finnair uudisti vuonna 2016 kestävän kehityksen strategiansa, joka tiivistyy kolmeen teemaan: puhtaammin, välittäen ja yhdessä. Sen avulla kestävä kehitys sulautetaan entistä syvemmin koko strategiaan ja brändiin. Ohjelman toimenpiteillä pyritään osaltaan edistämään vastuullisuuden lisäksi kustannusten ja riskien hallintaa sekä tuottamaan lisäarvoa.

Vastuullisuuden tunnusluvut on esitetty taulukko-osan ensimmäisessä taulukossa ”Avainluvut”.

Merkittävät lähiajan riskit ja epävarmuustekijät

Lentoliikenne on globaalisti suhdanneherkkä toimiala, joka reagoi nopeasti ulkoisiin häiriöihin, kausivaihteluihin ja taloussuhdanteisiin. Strategian toteuttamisessa Finnairiin ja sen toimintaan kohdistuu monenlaisia riskejä ja mahdollisuuksia. Finnairilla on käytössä kokonaisvaltainen riskienhallinnanprosessi sen varmistamiseksi, että riskit tunnistetaan ja niitä vähennetään mahdollisuuksien mukaan, vaikka monet riskeistä jäävätkin yhtiön täyden kontrollin ulkopuolelle. Hyödyntääkseen arvon luomisen mahdollisuuksia Finnair on valmis ottamaan myös hallittuja riskejä riskinkantokykynsä rajoissa.

Alla kuvatuilla riskeillä ja epävarmuustekijöillä katsotaan mahdollisesti olevan merkittävää vaikutusta Finnairin liiketoimintaan, taloudelliseen tulokseen ja tulevaisuuden näkyymiin seuraavan 12 kuukauden aikana. Tämän luettelon ei ole tarkoitus olla tyhjentävä.

Polttoaineen hinnan poikkeukselliset vaihtelut ja hintamuutosten mahdollinen siirtyminen lentolippujen hintoihin tai vaikutukset kapasiteetin kasvuun Finnairin päämarkkina-alueilla muodostavat riskin Finnairin tuottokehitykselle samoin kuin valuuttakurssien äkilliset, epäedulliset muutokset sekä kysynnän heikkeneminen.

Nykyisten tai uusien kilpailijoiden mahdolliset kapasiteetin lisäykset ja tuoteparannukset voivat vaikuttaa Finnairin palveluiden kysyntään ja tuottoon. Lisäksi lentoyhtiöalliansseja tiiviimpien yhteenliittymien ja yhteishankkeiden arvioidaan edelleen kehittyvän.

Finnairin kumppanuus- ja ulkoistushankkeilla tavoiteltujen strategisten hyötyjen ja säästöjen saavuttamiseen liittyy riskejä. Esimerkiksi laatu- ja saatavuusongelmilla ja/tai kumppanuuksien ja toimittajien odottamattomilla lisäkustannuksilla voi olla haitallinen vaikutus Finnairin tuotteeseen, maineeseen ja kannattavuuteen.

Airbus A350 XWB -lentokoneiden toimitusaikatauluun ja käyttöön liittyy uuteen teknologiaan ja käyttöönottoprosesseihin liittyviä riskejä. Lisäksi Finnairin strategian toteutukseen liittyy merkittävien toimintamallien ja sisäisten muutosten toteutusriskejä. Finnairin kapasiteetin kasvuohjelma ja sen resursointi aiheuttaa lisäksi kustannuspainetta ja operatiivisia haasteita lyhyellä aikavälillä.

Lentoliikennetoimialaan kohdistuu useita EU- ja kansainvälisen tason sääntelyhankkeita, joiden vaikutuksia lentoyhtiöiden operatiiviseen toimintaan ja/tai kustannuksiin on etukäteen vaikea arvioida. Esimerkkejä näistä sääntelyhankkeista ovat hiilidioksidipäästökauppaan liittyvä kansainvälinen sääntely, melumääräykset sekä muu ympäristöperustainen sääntely, EU:n yksityisyyden suojaa koskeva sääntely sekä EU-tuomioistuimen antamat päätökset lentomat kustajien oikeuksista. Lisäksi ei-taloudellisen tiedon, kuten vastuullisuusraportoinnin sääntely ja muut sidosryhmävaatimukset ovat selvästi lisääntyneet.

Geopoliittisella epävarmuudella, kasvavalla terrorismin uhalla ja mahdollisilla muilla ulkoisilla häiriötekijöillä saattaa niiden toteutuessa olla merkittävä vaikutus lentomat kustuskysyntään ja yhtiön liiketoimintaan.

Ison-Britannian tulevaan eroon Euroopan Unionista liittyy yleistä taloudellista epävarmuutta, joka voi heijastua myös lentomat kustuskysyntään.

Helsinki-Vantaan lentoaseman vuoteen 2020 jatkuvan laajennuksen rakennustyöt saattavat aiheuttaa häiriöitä liikenteeseen. Finnair tekee tiivistä yhteistyötä Finavian kanssa minimoidakseen laajennustöistä aiheutuvan haitan. Laajennustyö mahdollistaa lentoaseman matkustajamäärän kasvattamisen 20 miljoonaan vuodessa ja mahdollistaa Finnairin kasvustrategian toteuttamisen.

Finnairin riskienhallintaa ja toimintaan liittyviä riskejä kuvataan tarkemmin yhtiön internet-sivuilla www.finnairgroup.com.

Liiketoiminnan kausiluonteisuus ja herkkyudet

Lentoliiketoiminnan kausivaihtelun vuoksi yhtiön liikevaihto ja liikevoitto ovat yleensä selvästi pienimmät vuoden ensimmäisellä neljänneksellä ja suurimmat vuoden kolmannella neljänneksellä. Aasian-liikenteen kasvava suhteellinen osuus lisää kausivaihtelua myös Aasian vapaa-ajan ja liikematkustuksen kohdekohtaisten sesonkien mukaisesti.

Finnairin tulokseen vaikuttaa operatiivisen toiminnan ja markkinatilanteen lisäksi keskeisesti polttoaineen hinnan kehitys, sillä polttoainekustannukset ovat yhtiön suurin kuluerä. Yhtiön valuuttariski syntyy lähinnä polttoaine- ja lentokoneostoista, lentokoneiden leasing-maksuista sekä valuuttamääräisistä myyntituotoista. Merkittäviä dollarikulueriä ovat lentokoneiden leasing-maksut ja polttoainekulut sekä liikennöimismaksut. Myös suurimmat investoinnit eli lentokoneiden ja niiden varaosien hankinta tapahtuvat pääosin Yhdysvaltain dollareissa. Euron jälkeen yhtiön suurimpia tulovaluuttoja ovat Japanin jeni, Kiinan yuan ja Ruotsin kruunu.

Yhtiö suojautuu valuutta-, korko- ja lentopetrolipositioiden riskeiltä käyttämällä eri johdannaisinstrumentteja, kuten termiinejä, koronvaihtosopimuksia ja optioita hallituksen vahvistaman riskienhallintapolitiikan mukaisesti. Polttoainehankintoja suojataan 24 kuukautta eteenpäin rullaavasti, ja suojausaste laskee suojausjakson loppua kohden. Suojausasteen ylä- ja alarajat ovat seuraaville kuudelle kuukaudelle 90 ja 60 prosenttia.

Operatiivisen toiminnan herkkyudet, vaikutus vertailukelpoiseen liikevoittoon (rullaavasti seuraavat 12 kk tilinpäätöspäivästä)		1 %(-yksikön) muutos
Matkustajakäyttöaste (PLF)		22 milj. euroa
Matkustajaliikenteen keskituotto (yield)		19 milj. euroa
Yksikkökustannus (CASK ilman polttoainetta)		18 milj. euroa

Polttoaineherkkyudet (rullaavasti seuraavat 12 kk tilinpäätöspäivästä)	10 %:n muutos ilman suojauksia	10 %:n muutos suojaukset huomioon ottaen	Suojausasteet	
			H1/2017	H2/2017
Polttoaine	50 milj. euroa	23 milj. euroa	72 %	66 %

Valuuttajakauma %	10–12 2016	10–12 2015	2016	2015	Valuuttaherkkyudet USD ja JPY (rullaavasti seur. 12 kk tilinpäätöspäivästä liiketoiminnan kassavirroille)		Suojausaste liiketoiminnan kassavirroille (rullaavasti seur. 12 kk tilinpäätös- päivästä)
					10 %:n muutos ilman suojauksia	10 %:n muutos suojaukset huomioon ottaen	
Myyntivaluutat							
EUR	61	64	56	59	-	-	
USD*	4	2	4	3	ks. alla	ks. alla	ks. alla
JPY	8	7	9	8	19 milj. euroa	9 milj. euroa	69 %
CNY	5	5	7	7	-	-	
KRW	2	2	3	3	-	-	
SEK	5	5	5	5	-	-	
Muut	15	15	16	15	-	-	
Ostovaluutat							
EUR	57	54	54	53	-	-	
USD*	36	37	38	40	56 milj. euroa	19 milj. euroa	72 %
Muut	8	9	8	7			

* Suojausaste USD-korille. Herkkyyslaskelmassa Kiinan yuanin ja Hongkongin dollarin oletetaan korreloivan edelleen vahvasti Yhdysvaltojen dollarin kurssikehityksen kanssa.

Tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen 2016 julkistaminen ja varsinainen yhtiökokous 2017

Finnair Oyj:n hallituksen toimintakertomus ja tilinpäätös vuodelta 2016 sekä muut osakeyhtiölain tarkoittamat tilinpäätösasiakirjat ja GRI G4 -ohjeiston mukaiset vastuullisuustiedot julkaistaan kokonaisuudessaan yhtiön internetsivuilla 15.2.2017 osana yhtiön vuosikertomusta.

Finnair Oyj:n varsinainen yhtiökokous pidetään 16.3.2017 kello 15.00 Messukeskuksessa osoitteessa Messuaukio 1, Helsinki.

Selvitys hallinto- ja ohjausjärjestelmästä

Selvitys Finnair Oyj:n hallinto- ja ohjausjärjestelmästä julkaistaan hallituksen toimintakertomuksesta erillisenä dokumenttina 15.2.2016, ja se on saatavilla myös yhtiön internet-sivuilla.

Taloudellinen raportointi

Finnairin vuoden 2017 taloudellisten katsausten julkaisupäivät ovat seuraavat:

Osavuositarkastus 1.1.–31.3.2017	28.4.2017
Puolivuositarkastus 1.1.–30.6.2017	20.7.2017
Osavuositarkastus 1.1.–31.9.2017	25.10.2017

FINNAIR OYJ
Hallitus

Tiedotustilaisuudet

Finnair järjestää 15.2.2017 tulosjulkistukseen liittyvän lehdistötilaisuuden klo 11.00 ja analytikkotilaisuuden klo 12.30 toimitiloissaan osoitteessa Tietotie 9. Englanninkielinen puhelinkonferenssi ja webcast analytikoille pidetään klo 14.30 (Suomen aikaa). Konferenssiin voi osallistua soittamalla numeroon 0800 915 597 (Suomi), 0850 510 036 (Ruotsi), 020 3059 8125 (Iso-Britannia) tai +44 20 3059 8125 (muut maat) ja ilmoittamalla "Finnair". Ilmoittaudu webcastiin osoitteessa: <http://www.investis-live.com/finnair/5889c7ff04323f1100d219ce/7y2ua>

Lisätietoja antavat:

Talousjohtaja **Pekka Vähähyyppä**, puhelin (09) 818 8550, pekka.vahahyyppa@finnair.com
Talousviestintäpäällikkö **Ilkka Korhonen**, puhelin (09) 818 4705, ilkka.korhonen@finnair.com
IRO **Kati Kaksonen**, puhelin (09) 818 2780, kati.kaksonen@finnair.com

Avainluvut	10- 12/2016	10- 12/2015	Muutos %	2016	2015	Muutos %
Liikevaihto ja tulos						
Liikevaihto, milj. euroa *	569,9	567,7	0,4	2 316,8	2 254,5	2,8
Vertailukelpoinen liiketulos, milj. euroa	1,6	0,8	105,6	55,2	23,7	132,3
Vertailukelpoinen liiketulos liikevaihdosta, % *	0,3	0,1	0,1 %-yks.	2,4	1,1	1,3 %-yks.
Liiketulos, milj. euroa	18,2	85,0	-78,6	116,2	121,7	-4,5
Vertailukelpoinen EBITDAR, milj. euroa	59,4	59,5	-0,1	270,4	231,2	17,0
Kauden tulos, milj. euroa	13,7	66,5	-79,4	85,1	89,7	-5,1
Tase ja kassavirta						
Omavaraisuusaste, %				33,9	35,5	-1,6 %-yks.
Nettovelkaantumisaste, %				-11,2	-49,8	38,6 %-yks.
Oikaistu nettovelkaantumisaste, %				78,3	45,8	32,4 %-yks.
Korollinen nettovelka, milj. euroa				-95,8	-362,0	73,5
Oikaistu nettovelka, milj. euroa				670,6	333,2	101,3
Oikaistu nettovelka / Vertailukelpoinen EBITDAR, edelliset 12 kk				2,5	1,4	1,0%-p
Bruttoinvestoinnit, milj. euroa	94,9	291,5	-67,4	518,9	329,7	57,4
Sijoitetun pääoman tuotto (ROCE), edelliset 12 kk, %				8,9	12,2	-3,3 %-yks.
Oman pääoman tuotto (ROE), edelliset 12 kk, %				10,7	14,4	-3,7 %-yks.
Liiketoiminnan nettorahavirta, milj. euroa	30,5	7,1	> 200 %	219,7	171,0	28,4
Osake						
Osakkeen hinta vuosineljänneksen lopussa, euroa				4,03	5,42	-25,6
Osakekohtainen tulos (EPS), euroa	0,08	0,44	-82,1	0,55	0,57	-3,9
Liikennesuoritteet ja vastuullisuuden tunnusluvut						
Matkustajamäärä, tuhatta henkilöä	2 599	2 532	2,7	10 867	10 294	5,6
Tarjotut henkilökilometrit (ASK), milj. km	8 194	7 915	3,5	33 914	31 836	6,5
Myydyt henkilökilometrit (RPK), milj. km	6 420	6 192	3,7	27 065	25 592	5,8
Matkustajakäyttöaste, %	78,3	78,2	0,1 %-yks.	79,8	80,4	-0,6 %-yks.
Yksikkötuotto tarjotulta henkilökilometriltä (RASK), senttiä/ASK *	6,95	7,17	-3,0	6,83	7,08	-3,5
RASK kiintein valuuttakurssein, senttiä/ASK	6,97	7,17	-2,8	6,88	7,08	-2,9
Yksikkötuotto myydyltä henkilökilometriltä (yield), senttiä/RPK *	6,82	6,99	-2,4	6,71	6,90	-2,8
Yksikkökustannus tarjotulta henkilökilometriltä (CASK), senttiä/ASK *	6,93	7,16	-3,2	6,67	7,01	-4,8
CASK ilman polttoainetta, senttiä/ASK *	5,53	5,46	1,4	5,22	5,14	1,6
CASK ilman polttoainetta kiintein valuuttakurssein, senttiä/ASK	5,37	5,46	-1,6	5,15	5,14	0,3
Matkustajakohtainen lisämyynti	12,21	11,07	10,3	11,55	10,02	15,2
Tarjotut tonnikilometrit (rahti ATK), milj. km	352	339	4,0	1 464	1 380	6,1
Myydyt tonnikilometrit (rahti RTK), milj. km	211	210	0,4	873	787	11,0
Kuljetetun rahdin ja postin määrä, tonnia	34 780	35 306	-1,5	144 596	130 697	10,6
Rahtiliikenteen yksikkötuotto myydyltä tonnikilometriltä, senttiä/rahti RTK *	21,93	22,89	-4,2	19,90	23,34	-14,7
Kokonaiskäyttöaste, %	64,0	66,5	-2,5 %-yks.	65,6	66,4	-0,8 %-yks.
Lentojen lukumäärä, kpl	27 148	27 799	-2,3	110 198	108 471	1,6
Saapumistasmällisyys, %	79,3	90,4	-11,1 %-yks.	85,3	89,5	-4,2 %-yks.
Polttoaineen kulutus, tonnia / ASK	0,0255	0,0267	-4,54	0,0258	0,0262	-1,67
CO ² päästöt, tonnia / ASK	0,0804	0,0842	-4,54	0,0812	0,0826	-1,67
Asiakastytyväisyys asteikolla 1 (erittäin huono) - 10 (erittäin hyvä)	8,1	8,1	0,0	8,1	8,1	0,3
Henkilöstö						
Henkilöstö, keskimäärin, hlöä	5 015	4 935	1,6	5 045	4 906	2,8

* Liikevaihto, yksikkötuotto tarjotulta henkilökilometriltä (RASK), yksikkökustannus tarjotulta henkilökilometriltä (CASK), yksikkötuotto myydyltä henkilökilometriltä (yield) ja rahtiliikenteen yksikkötuotto myydyltä tonnikilometriltä vertailuvuodelta 2015 on oikaistu. Muutoksia on kuvattu tarkemmin liitteessä 16. Liiketoiminnan tuottojen ja tunnuslukujen laskentakaavojen muutos. RASK:n ja CASK:n muutetut kaavat on esitetty liitteessä 18. Tunnuslukujen laskentakaavat.

KONSERNIN TULOSLASKELMA

Milj. euroa	10- 12/2016	10- 12/2015	Muutos %	2016	2015	Muutos %
Liikevaihto	569,9	567,7	0,4	2 316,8	2 254,5	2,8
Liiketoiminnan muut tuotot	19,3	21,9	-11,8	75,5	85,2	-11,4
Liiketoiminnan kulut						
Henkilöstökulut	-90,3	-97,3	-7,3	-362,5	-353,2	2,6
Polttoainekulut	-114,9	-135,1	-14,9	-491,5	-595,5	-17,5
Muut vuokrat	-46,1	-40,4	14,2	-167,4	-159,4	5,1
Lentokaluston huoltokulut	-34,0	-26,2	29,6	-147,3	-118,9	23,9
Liikennöimismaksut	-64,8	-62,5	3,8	-262,8	-258,5	1,7
Maaselvitys- ja cateringkulut	-65,8	-66,7	-1,4	-258,9	-250,3	3,5
Valmismatkatuotannon kulut	-23,2	-22,5	3,3	-87,8	-79,6	10,3
Myynti- ja markkinointikulut	-19,7	-20,1	-2,0	-76,9	-74,0	3,9
Muut kulut	-71,0	-59,4	19,6	-266,6	-219,3	21,6
Vertailukelpoinen EBITDAR	59,4	59,5	-0,1	270,4	231,2	17,0
Lentokaluston leasemaksut	-26,8	-28,3	-5,4	-109,5	-99,3	10,2
Poistot ja arvonalentumiset	-31,0	-30,4	2,1	-105,8	-108,1	-2,1
Vertailukelpoinen liiketulos	1,6	0,8	105,6	55,2	23,7	132,3
Johdannaisten käyvän arvon muutokset ja lentokaluston huoltojen valuuttakurssimuutokset	20,3	-15,4	> 200 %	32,0	-12,3	> 200 %
Vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät	-3,7	99,6	<-200 %	29,0	110,2	-73,7
Liiketulos	18,2	85,0	-78,6	116,2	121,7	-4,5
Rahoitustuotot	-0,2	0,4	<-200 %	1,0	1,3	-16,9
Rahoituskulut	-2,1	-1,5	-42,5	-11,5	-9,7	-18,6
Osuus osakkuus- ja yhteisyritysten tuloksista	0,0	0,1	-100,0	0,0	0,1	-100,0
Tulos ennen veroja	15,9	84,0	-81,1	105,8	113,3	-6,7
Tuloverot	-2,2	-17,5	87,4	-20,6	-23,6	12,6
Kauden tulos	13,7	66,5	-79,4	85,1	89,7	-5,1
Jakautuminen						
Emoyhtiön omistajille	13,7	66,5	-79,4	85,1	89,4	-4,8
Määräysvallattomille omistajille	0,0	0,0	-100,0	0,0	0,3	-100,0
Emoyhtiön omistajille kuuluva osakekohtainen tulos, euroa (laimentamaton ja laimennettu)	0,08	0,44	-82,1	0,55	0,57	-3,9

KONSERNIN LAAJA TULOSLASKELMA

Milj. euroa	10- 12/2016	10- 12/2015	Muutos %	2016	2015	Muutos %
Kauden tulos	13,7	66,5	-79,4	85,1	89,7	-5,1
Muut laajan tuloksen erät						
Erät, jotka saatetaan myöhemmin siirtää tulosvaikutteisiksi						
Suojausinstrumenttien käyvän arvon muutos	62,4	-28,4	> 200 %	145,2	-14,1	> 200 %
Muuntoerot	0,0	0,2	-98,9	0,0	0,6	-97,2
Verovaikutus	-12,5	5,7	<-200 %	-29,0	2,8	<-200 %
Erät, joita ei siirretä tulosvaikutteisiksi						
Etuuspohjaisten järjestelyiden vakuutusmatemaattinen voitto/tappio	21,3	22,1	-3,5	-18,1	37,7	<-200 %
Verovaikutus	-4,3	-4,4	3,5	3,6	-7,5	> 200 %
Muut laajan tuloksen erät yhteensä	67,0	-4,8	> 200 %	101,7	19,5	> 200 %
Kauden laaja tulos	80,7	61,7	30,7	186,9	109,2	71,1
Jakautuminen						
Emoyhtiön omistajille	80,7	61,7	30,8	186,9	108,9	71,6
Määräysvallattomille omistajille	0,0	0,0	-100,0	0,0	0,3	-100,0

KONSERNIN TASE

Milj. euroa		31.12.2016	31.12.2015
VARAT			
Pitkäaikaiset varat			
Aineettomat hyödykkeet	O	12,4	9,5
Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet	O	1 166,5	811,6
Osuudet osakkuus- ja yhteisyrityksissä	O	2,5	2,6
Laina- ja muut saamiset	O	7,4	8,7
Laskennalliset verosaamiset	O	0,0	9,1
Pitkäaikaiset varat yhteensä		1 188,7	841,5
Lyhytaikaiset varat			
Vaihto-omaisuus	O	14,9	11,8
Myyntisaamiset ja muut saamiset	O	211,9	208,5
Johdannaissopimuksiin perustuvat saamiset	O/IA*	176,6	155,8
Muut rahoitusvarat	IA	727,9	427,7
Rahat ja pankkisaamiset	IA	69,4	280,5
Lyhytaikaiset varat yhteensä		1 200,7	1 084,3
Myytäväinä olevat omaisuuserät	O	139,3	124,5
Varat yhteensä		2 528,7	2 050,3
OMA PÄÄOMA JA VELAT			
Emoyhtiön omistajille kuuluva oma pääoma			
Osakepääoma	E	75,4	75,4
Muu oma pääoma	E	781,6	652,0
Oma pääoma yhteensä		857,0	727,5
Pitkäaikaiset velat			
Laskennalliset verovelat	O	32,7	0,0
Korolliset velat	IL	617,3	271,0
Eläkevelvoitteet	O	31,9	4,4
Varaukset	O	63,6	55,7
Muut velat	O	4,9	15,8
Pitkäaikaiset velat yhteensä		750,4	346,9
Lyhytaikaiset velat			
Varaukset	O	22,2	38,3
Korolliset velat	IL	100,4	75,2
Ostovelat	O	94,4	67,5
Johdannaissopimuksiin perustuvat velat	O/IL*	25,2	180,5
Myyntiin siirtovelat ja myynnistä saadut ennakot	O	424,6	374,8
Työsuhde-etuuksiin liittyvät velat	O	93,4	91,0
Muut velat	O	161,1	148,7
Lyhytaikaiset velat yhteensä		921,3	976,0
Velat yhteensä		1 671,7	1 322,9
Oma pääoma ja velat yhteensä		2 528,7	2 050,3

Finnair raportoi korollisen velan, nettovelan ja oikaistun nettovelkaantumisasasteen antaakseen yleiskuvan Finnairin taloudellisesta asemasta. Niillä tase-erillä, jotka sisältyvät korolliseen nettovelkaan, on merkintä "IA" tai "IL". Sijoitetun pääoman laskentaan sisältyvillä erillä on merkintä "E" tai "IL". Muilla erillä on merkintä "O".

Taseen lisätietoja: Korollinen nettovelka ja oikaistu nettovelkaantumisaste		31.12.2016	31.12.2015
Korolliset velat		717,7	346,0
Valuutan- ja koronvaihtosopimukset *		-16,1	0,2
Oikaistut korolliset velat		701,5	346,3
Muut rahoitusvarat		-727,9	-427,7
Rahat ja pankkisaamiset		-69,4	-280,5
Korollinen nettovelka		-95,8	-362,0
Lentokaluston leasemaksut edellisiltä 12 kuukaudelta * 7		766,4	695,2
Oikaistu korollinen nettovelka		670,6	333,2
Oma pääoma yhteensä		857,0	727,5
Oikaistu nettovelkaantumisaste, %		78,3 %	45,8 %

* Valuutan- ja koronvaihtosopimuksia käytetään korollisten lainojen valuutta- ja korkoriskin suojaamiseen, mutta suojauslaskentaa ei sovelleta. Käyvän nettoarvon muutokset vastaavat korollisten velkojen käyvän arvon muutoksia. Sen vuoksi valuutan- ja koronvaihtosopimusten käypää nettoarvoa, joka kirjataan johdannaissopimuksiin perustuviin saamisiin/velkoihin ja raportoidaan liitteessä 5, pidetään korollisena velkana nettovelan laskennassa.

LASKELMA KONSERNIN OMAN PÄÄOMAN MUUTOKSISTA

Milj. euroa	Osake- pääoma	Muut sidotun oman pääoman rahastot	Käyvän arvon rahasto ja muut laajan tuloksen erät	Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	Edellisten tilikausien voitto	Oman pääoman ehtoisen laina	Emoyhtiön omistajille kuuluva oma pääoma	Määräys- vallattomien omistajien osuus	Oma pääoma yhteensä
Oma pääoma 1.1.2016	75,4	168,1	-67,9	248,1	67,6	236,2	727,5	0,0	727,5
Kauden tulos					85,1		85,1		85,1
Suojausinstrumenttien käyvän arvon muutos			116,2				116,2		116,2
Etuuspohjaisten järjestelyiden vakuutusmatemaattinen voitto/tappio			-14,4				-14,4		-14,4
Kauden laaja tulos	0,0	0,0	101,7	0,0	85,1	0,0	186,9	0,0	186,9
Oman pääoman ehtoisen lainan takaisinmaksut						-38,3	-38,3		-38,3
Oman pääoman ehtoisen lainan korot ja kulut					-15,7	0,3	-15,3		-15,3
Omien osakkeiden osto					-4,3		-4,3		-4,3
Osakeperusteiset maksut				0,6			0,6		0,6
Oma pääoma 31.12.2016	75,4	168,1	33,9	248,6	132,8	198,2	857,0	0,0	857,0

Milj. euroa	Osake- pääoma	Muut sidotun oman pääoman rahastot	Käyvän arvon rahasto ja muut laajan tuloksen erät	Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	Edellisten tilikausien voitto	Oman pääoman ehtoisen laina	Emoyhtiön omistajille kuuluva oma pääoma	Määräys- vallattomien omistajien osuus	Oma pääoma yhteensä
Oma pääoma 1.1.2015	75,4	168,1	-87,4	247,4	-8,8	118,9	513,7	0,6	514,3
Kauden tulos					89,4		89,4	0,3	89,7
Suojausinstrumenttien käyvän arvon muutos			-11,3				-11,3		-11,3
Etuuspohjaisten järjestelyiden vakuutusmatemaattinen voitto/tappio			30,2		-0,1		30,1		30,1
Muuntoerot			0,6				0,6		0,6
Kauden laaja tulos	0,0	0,0	19,5	0,0	89,3	0,0	108,8	0,3	109,1
Oman pääoman ehtoisen lainan nostot						198,2	198,2		198,2
Oman pääoman ehtoisen lainan takaisinmaksut						-81,7	-81,7		-81,7
Oman pääoman ehtoisen lainan korot ja kulut					-13,0	0,7	-12,2		-12,2
Osingot					0,0		0,0	-0,2	-0,2
Osakeperusteiset maksut				0,6			0,6		0,6
Muutokset määräysvallattomien omistajien osuudessa							0,0	-0,7	-0,7
Oma pääoma 31.12.2015	75,4	168,1	-67,9	248,1	67,6	236,2	727,5	0,0	727,5

KONSERNIN RAHAVIRTALASKELMA

Milj. euroa	10- 12/2016	10- 12/2015	2016	2015
Liiketoiminnan rahavirta				
Kauden tulos	13,7	66,5	85,1	89,7
Poistot ja arvonalentumiset	23,9	55,2	102,9	148,5
Muut oikaisut kauden tuloksesta				
Rahoitustuotot ja -kulut	2,3	1,1	10,5	8,4
Osuus osakkuus- ja yhteisyritysten tuloksista	0,0	-0,1	0,0	-0,1
Tuloverot	2,2	17,5	20,6	23,6
EBITDA (Käyttökate)	42,1	140,1	219,2	270,2
Liiketapahtumat, joihin ei sisälly maksua *	-9,3	-111,3	-50,0	-137,5
Käyttöpääoman muutos	6,9	-20,3	55,5	43,1
Maksetut rahoituskulut, netto	-9,2	-1,5	-5,0	-4,6
Maksetut tuloverot	0,0	0,0	0,0	-0,2
Liiketoiminnan nettorahavirta	30,5	7,1	219,7	171,0
Investointien rahavirta				
Investoinnit aineettomiin hyödykkeisiin	-3,1	0,2	-10,3	-4,3
Investoinnit aineellisiin hyödykkeisiin	-39,7	-236,0	-475,7	-352,5
Käyttöomaisuushyödykkeiden ja tytäryhtiöosakkeiden myynti	3,8	295,9	153,2	448,1
Yli kolmen kuukauden päästä erääntyvien korkosijoitusten nettomuutos	-226,9	-69,8	-168,4	-14,4
Pitkäaikaisten saamisten muutos	1,2	1,7	1,6	1,7
Investointien nettorahavirta	-264,7	-7,8	-499,6	78,6
Rahoituksen rahavirta				
Lainojen nostot	0,0	0,0	377,4	0,0
Lainojen takaisinmaksut ja muutokset	-13,9	-9,8	-115,1	-82,5
Oman pääoman ehtoisen lainan takaisinmaksut	-38,3	-81,7	-38,3	-81,7
Oman pääoman ehtoisen lainan nostot	0,0	200,0	0,0	200,0
Oman pääoman ehtoisen lainan korot ja kulut	-17,4	-12,2	-19,1	-17,6
Omien osakkeiden osto	0,0	0,0	-4,3	0,0
Maksetut osingot	0,0	0,0	0,0	-0,2
Rahoituksen nettorahavirta	-69,7	96,3	200,5	18,1
Rahavirtojen muutos	-303,9	95,5	-79,3	267,7
Rahavarat tilikauden alussa	682,3	362,3	457,7	190,1
Rahavirtojen muutos	-303,9	95,5	-79,3	267,7
Rahavarat kauden lopussa **	378,4	457,7	378,4	457,7
Konsernin rahavirtalaskelman liitetiedot				
* Liiketapahtumat, joihin ei sisälly maksua				
Työsuhde-etuudet	4,6	6,4	15,1	15,6
Johdannaisten käyvän arvon muutokset	-24,3	11,7	-34,0	2,1
Lentokone- ja muiden transaktioiden voitot ja tappiot	3,0	-103,0	-30,4	-121,5
Muut oikaisut	7,3	-26,4	-0,6	-33,7
Yhteensä	-9,3	-111,3	-50,0	-137,5
** Rahavarat				
Muut rahoitusvarat	727,9	427,7	727,9	427,7
Rahat ja pankkisaamiset	69,4	280,5	69,4	280,5
Rahavarat taseessa	797,3	708,2	797,3	708,2
Yli kolmen kuukauden päästä erääntyvät	-418,9	-250,5	-418,9	-250,5
Yhteensä	378,4	457,7	378,4	457,7

KONSERNIN TILINPÄÄTÖSTIEDOTTEEN LIITETIEDOT

1. LAADINTAPERUSTA

Konsernin tilinpäätöstiedote on laadittu IAS 34 Osavuositarkastukset -standardia noudattaen.

2. LAADINTAPERIAATTEET

Noudatetut laadintaperiaatteet on kerrottu konsernin tilinpäätöksessä 2016. Tiedotteen luvut ovat pyöristämättömiä, minkä vuoksi yksittäisten lukujen yhteenlaskettu summa ei välttämättä vastaa esitettyä summalukua. Tunnusluvut on laskettu käyttäen tarkkoja arvoja.

Finnair on tarkistanut liikevaihdon laskentaa. Vuoden 2016 alusta lähtien muista kuin Finnairin ydinliiketoiminnasta kertyneet tuotot (pääasiassa lentokoneiden vuokratuotot) on siirretty liikevaihdosta liiketoiminnan muihin tuottoihin. Vertailukaudet on oikaistu vastaamaan muuttunutta käytäntöä. Muutokset on kuvattu liitteessä 16. Liiketoiminnan tuottojen ja tunnuslukujen laskentakaavojen muutos.

Finnair on ottanut käyttöön European Securities Markets Authorityn (ESMA) julkaiseman ohjeistuksen vaihtoehtoisista tunnusluvuista (Guidelines on Alternative Performance Measures), joka on voimassa 3.7.2016 alkaen. Finnair käyttää ohjeistuksessa tarkoitettuja vaihtoehtoisia tunnuslukuja kuvaamaan liiketoiminnan ja rahoitusaseman kehittymistä, antaakseen vertailukelpoisen kuvan liiketoiminnasta sekä mahdollistaakseen paremman vertailun toimialan yhtiöiden välillä. Vaihtoehtoiset tunnusluvut eivät korvaa IFRS:n mukaisia tunnuslukuja. Suositusten johdosta Finnair nimesi ensimmäisen kvartaalin raportoinnissa "kertaluonteiset erät" vertailukelpoisuuteen vaikuttaviksi eriksi ja erittelee ne jatkossa liitteessä 4. Segmenttitiedot, liikevaihto ja vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät. Finnair selkeytti samassa yhteydessä korollisen velan, nettovelan ja oikaistun nettovelkaantumisasteen laskentaa taseen lisätiedoilla. Lisäksi Finnair ei enää esitä tunnuslukua "Kauden tulos/osake, euroa" osakekohtaisen tuloksen rinnalla lisätietona.

3. KRIITTISET TILINPÄÄTÖSARVIOT JA EPÄVARMUUSTEKIJÄT

Tilinpäätöstiedotteen laatiminen edellyttää, että yhtiön johto tekee arvioita ja oletuksia, jotka vaikuttavat raportoitujen varojen ja velkojen sekä tuottojen ja kulujen arvoihin. Toteutuneet tulokset saattavat olla erilaisia näihin arvioihin verrattuna. Kriittiset tilinpäätösarviot ja epävarmuustekijät on esitetty vuositilinpäätöksessä 2016.

4. SEGMENTTITIEDOT, LIIKEVAIHTO JA VERTAILUKELPOISUUTEEN VAIKUTTAVAT ERÄT

Johtuen Finnairin liiketoimintojen viimeaikaisesta kehityksestä ja organisaatiomuutoksesta Finnairin johtoryhmä, joka on nimetty ylimmäksi operatiiviseksi päätöksentekijäksi IFRS 8 Segmenttiraportoinnin mukaisesti, tarkastelee liiketoimintaa yhtenä toiminnallisena segmenttinä. Sen vuoksi segmentti-informaatiota ei enää raportoida. Vanha toiminnallinen Matkapalvelut-segmentti on yhdistetty Lentoliikenne-segmenttiin.

Liikevaihto tuotteittain

Milj. euroa	10- 12/2016	10- 12/2015	Muutos %	2016	2015	Muutos %
Matkustajat tuotot	437,9	433,0	1,2	1 816,1	1 766,0	2,8
Lisämyynti	31,7	28,0	13,3	125,5	103,2	21,6
Rahti	46,2	48,0	-3,8	173,8	183,7	-5,4
Matkapalvelut	52,3	52,7	-0,8	187,5	177,8	5,5
Matkatoimistot	1,7	6,0	-71,4	13,8	23,8	-42,0
Yhteensä	569,9	567,7	0,4	2 316,8	2 254,5	2,8

Matkustajatuotot liikennealueittain

	10- 12/2016	10- 12/2015	Muutos %	2016	2015	Muutos %
Matkustajatuotot, milj. euroa						
Aasia	175,7	168,9	4,0	739,5	729,7	1,3
Pohjois-Amerikka	22,8	25,3	-9,8	115,7	105,6	9,6
Eurooppa	182,1	180,7	0,8	761,0	738,0	3,1
Kotimaa	45,6	44,7	2,1	165,1	155,9	5,9
Kohdistamaton liikevaihto	11,7	13,3	-12,5	34,9	36,9	-5,5
Yhteensä	437,9	433,0	1,2	1 816,1	1 766,0	2,8

	10- 12/2016	10- 12/2015	Muutos %	2016	2015	Muutos %
PLF, %						
Aasia	80,7	80,1	0,7 %-yks.	81,8	82,8	-1,0 %-yks.
Pohjois-Amerikka	76,9	78,7	-1,8 %-yks.	79,5	83,1	-3,6 %-yks.
Eurooppa	76,8	77,4	-0,6 %-yks.	78,6	78,5	0,1 %-yks.
Kotimaa	69,1	67,1	2,0 %-yks.	69,1	68,0	1,1 %-yks.
Yhteensä	78,3	78,2	0,1 %-yks.	79,8	80,4	-0,6 %-yks.

	10- 12/2016	10- 12/2015	Muutos %	2016	2015	Muutos %
ASK, milj. km						
Aasia	4 010,5	3 794,8	5,7	16 434,2	15 256,5	7,7
Pohjois-Amerikka	589,9	597,5	-1,3	2 692,7	2 242,5	20,1
Eurooppa	3 178,9	3 111,5	2,2	13 247,9	12 890,3	2,8
Kotimaa	415,1	411,6	0,8	1 539,4	1 446,5	6,4
Yhteensä	8 194,3	7 915,4	3,5	33 914,2	31 835,7	6,5

	10- 12/2016	10- 12/2015	Muutos %	2016	2015	Muutos %
RPK, milj. km						
Aasia	3 238,3	3 038,2	6,6	13 446,8	12 629,3	6,5
Pohjois-Amerikka	453,5	470,2	-3,6	2 140,7	1 863,0	14,9
Eurooppa	2 441,7	2 407,6	1,4	10 413,8	10 115,9	2,9
Kotimaa	286,8	276,1	3,8	1 064,0	983,4	8,2
Yhteensä	6 420,3	6 192,1	3,7	27 065,3	25 591,6	5,8

Vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät

Finnair muutti tilikauden ensimmäisellä neljänneksellä kertaluonteisten erien nimen vertailukelpoisuuteen vaikuttaviksi eriksi.

Vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät on eritelty liitetiedoissa, ja ne on luokiteltu kolmeen kategoriaan: Lentokonetransaktioiden voitot ja tappiot, Muiden transaktioiden voitot ja tappiot ja Uudelleenjärjestelykulut. Transaktioiden voitot ja tappiot sisältävät myyntivoitot ja -tappiot sekä muut erät, joiden voidaan katsoa liittyvän suoraan omaisuuden myyntiin. Esimerkiksi alaskirjaus, joka voi tapahtua, kun erä on luokiteltu myytävissä oleviksi omaisuseriksi IFRS 5:n mukaisesti, raportoidaan transaktioiden voittoina ja tappioina. Uudelleenjärjestelykulut sisältävät irtisanomisen yhteydessä suoritettavat etuudet ja muut kulut, jotka liittyvät suoraan toimintojen uudelleenjärjestelyihin.

	10- 12/2016	10- 12/2015	Muutos %	2016	2015	Muutos %
Milj. euroa						
Johdannaisten käyvän arvon muutokset ja						
lentokaluston huoltojen valuuttakurssimuutokset	20,3	-15,4	> 200 %	32,0	-12,3	> 200 %
Lentokaluston huoltovarausten						
realisoitumattomat valuuttakurssimuutokset	-4,0	-3,7	-9,0	-2,0	-10,1	80,5
Suojauslaskennan ulkopuolisten						
johdannaisten käyvän arvon muutokset	24,3	-11,7	> 200 %	34,0	-2,1	> 200 %
Vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät	-3,7	99,6	<-200 %	29,0	110,2	-73,7
Lentokonetransaktioiden voitot ja tappiot	-6,7	84,5	<-200 %	26,6	101,7	-73,8
Muiden transaktioiden voitot ja tappiot	3,6	18,5	-80,4	3,8	19,8	-80,9
Uudelleenjärjestelykulut	-0,7	-3,4	80,7	-1,4	-11,3	87,8

5. RAHOITUSRISKIEN HALLINTA

Konsernin riskienhallinnan periaatteisiin ei ole tehty merkittäviä muutoksia raportointikaudella. Riskienhallinnan tavoitteet ja periaatteet ovat yhdenmukaisia vuoden 2016 tilinpäätöksessä esitettävien tietojen kanssa. Alla olevat taulukot esittävät konsernin suojauslaskennassa käytettävien johdannaissopimusten nimellisarvon tai määrän ja käyvän nettoarvon.

Johdannaiset, Milj. euroa	31.12.2016		31.12.2015	
	Nimellis- arvo	Käypä nettoarvo	Nimellis- arvo	Käypä nettoarvo
Valuuttajohdannaiset				
Suojauslaskennassa olevat erät (termiinit):				
Polttoaineen valuuttasuojaus	307,3	16,5	331,6	23,1
Lentokonehankintojen käyvän arvon suojaus	377,1	74,6	782,4	81,0
Leasemaksujen valuuttasuojaus	172,4	9,6	171,2	18,1
Suojauslaskennassa olevat erät yhteensä	856,8	100,7	1 285,3	122,2
Suojauslaskennan ulkopuoliset erät:				
Liiketoiminnan kassavirtojen suojaus (termiinit)	157,4	3,3	307,5	14,8
Liiketoiminnan kassavirtojen suojaus (optiot)				
Ostetut optiot	173,2	5,9	180,4	3,7
Myydyt optiot	245,4	-2,4	318,5	-4,1
Hedges of aircraft sales transactions	123,7	-7,3		
Taseen suojaus (termiinit)	118,3	1,5	11,5	0,4
Suojauslaskennan ulkopuoliset erät yhteensä	818,0	0,9	817,8	14,7
Valuuttajohdannaiset yhteensä	1 674,8	101,6	2 103,1	136,9
Hyödykejohdannaiset				
Suojauslaskennassa olevat erät:				
Lentopetrolitermiinit, tonnia	650 000	18,9	559 000	-140,7
Sähköjohdannaiset, MWh	13 140	0,0	13 140	0,0
Suojauslaskennassa olevat erät yhteensä		18,9		-140,8
Suojauslaskennan ulkopuoliset erät:				
Lentopetrolitermiinit, tonnia	24 000	0,6	26 000	-4,2
Optiot				
Ostetut optiot, lentopetroli, tonnia	236 000	13,3	178 000	0,6
Myydyt optiot, lentopetroli, tonnia	472 000	-4,4	329 000	-26,2
Sähköjohdannaiset, MWh	0	0,0	26 352	-0,3
Suojauslaskennan ulkopuoliset erät yhteensä		9,4		-30,2
Hyödykejohdannaiset yhteensä		28,4		-170,9
Valuutan- ja koronvaihtosopimukset				
Suojauslaskennassa olevat erät:				
Koronvaihtosopimukset	150,0	3,6	150,0	5,2
Suojauslaskennan ulkopuoliset erät:				
Valuutan- ja koronvaihtosopimukset	291,8	16,1	7,1	-0,2
Korkojohdannaiset yhteensä	441,8	19,8	157,1	5,0
Osakejohdannaiset				
Suojauslaskennassa olevat erät:				
Osakeoptiot				
Ostetut optiot	3,0	1,8	3,0	5,6
Myydyt optiot	3,0	-0,2	3,0	-1,4
Suojauslaskennassa olevat erät yhteensä	6,0	1,6	6,0	4,1
Osakejohdannaiset yhteensä	6,0	1,6	6,0	4,1
Johdannaiset yhteensä		151,4		-24,9

6. KÄYPÄÄN ARVOON ARVOSTETTAVAT VARAT JA VELAT

Käyvän arvon hierarkia käypään arvoon arvostetuista rahoitusvaroista ja -veloista

Käyvät arvot raportointikauden lopussa, Milj. euroa 31.12.2016 Taso 1 Taso 2

Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat

Kaupankäyntiarvopaperit	727,9	466,6	261,2
Kaupankäyntijohdannaiset			
Valuutan- ja koronvaihtosopimukset	19,8		19,8
- joista käyvän arvon suojauslaskennassa	3,7		3,7
Valuuttajohdannaiset	114,0		114,0
- joista käyvän arvon suojauslaskennassa	74,6		74,6
- joista rahavirran suojauslaskennassa	26,2		26,2
Hyödykejohdannaiset	41,0		41,0
- joista rahavirran suojauslaskennassa	26,9		26,9
Osakejohdannaiset	1,8		1,8
- joista käyvän arvon suojauslaskennassa	1,8		1,8
Yhteensä	904,4	466,6	437,8

Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvelat

Kaupankäyntijohdannaiset			
Valuuttajohdannaiset	12,4		12,4
- joista rahavirran suojauslaskennassa	0,1		0,1
Hyödykejohdannaiset	12,6		12,6
- joista rahavirran suojauslaskennassa	8,0		8,0
Osakejohdannaiset	0,2		0,2
- joista käyvän arvon suojauslaskennassa	0,2		0,2
Yhteensä	25,2	0,0	25,2

Raportointikauden aikana ei tapahtunut merkittäviä siirtoja käypien arvojen hierarkian tasojen 1 ja 2 välillä.

Hierarkian tason 1 käyvät arvot perustuvat täysin samanlaisten omaisuuserien tai velkojen noteerattuihin (oikaisemattomiin) hintoihin toimivilla markkinoilla. Tason 2 instrumenttien käyvät arvot perustuvat merkittävilta osin muihin syöttötietoihin kuin tasoon 1 sisältyviin noteerattuihin hintoihin, mutta kuitenkin tietoihin, jotka kyseiselle omaisuuserälle tai velalle ovat todettavissa joko suoraan (ts. hintana) tai epäsuorasti (ts. hinnoista johdettuina).

Se käypien arvojen hierarkian taso, jolle tietty käypään arvoon arvostettu erä on kokonaisuudessaan luokiteltu, on määritetty IFRS 7 -standardin vaatimusten mukaisesti koko kyseisen käypään arvoon arvostetun erän kannalta merkittävän alimmalla tasolla olevan syöttötiedon perusteella. Syöttötiedon merkittävyys on arvioitu kyseisen käypään arvoon arvostetun erän suhteen kokonaisuudessaan.

7. YRITYSHANKINNAT JA -MYYNNIT

Tilikauden viimeisellä neljänneksellä Finnair myi tytäryhtiö SMT:n American Express Global Business Travelille (GBT). Tilikauden viimeisellä neljänneksellä ei ollut yrityshankintoja.

Tilikauden 2016 toisella neljänneksellä hankittiin Nordic Regional Airlines Oy:n ATR-huoltotoiminta sekä myytiin omistus osakkuusyhtiö Amadeus Eesti AS:sta. Tilikauden 2016 transaktioilla ei ollut olennaista taloudellista vaikutusta Finnairille.

Vuoden 2015 ensimmäisellä neljänneksellä Finnairin ja Flybe Group plc:n yhteisyritys Flybe Nordic -konserni siirtyi väliaikaisesti Finnairin omistukseen, kun Finnair osti Flybe Group plc:n 60 %:n osuuden yhdellä eurolla. Myöhemmin konsernin nimi muutettiin Nordic Regional Airlinesiksi (Norra), jota käsiteltiin myytävissä olevana omaisuuseränä, kunnes 60 %:n omistusosuus tilikauden viimeisellä neljänneksellä myytiin edelleen Staffpoint Holding Oy:lle ja Kilco Oy:lle. Myynnin johdosta Norrasta tuli Finnairin ja sen uusien omistajien yhteisyritys.

Vuoden 2015 lopussa Finnair myi omistuksensa virolaisessa tytäryrityksessä Estravel AS, mukaan lukien tämän liettualaisen tytäryhtiön Estravel Vilnius UAB:n. Transaktiolla ei ollut olennaista taloudellista vaikutusta Finnairille.

8. TULOVEROT

Efektiivinen verokanta 2016 tilikaudella oli 19,5 % (20,8 %).

9. OSAKEKOHTAINEN OSINKO

Hallitus ehdottaa yhtiökokoukselle, että vuodelta 2016 jaetaan osinkoa 0,10 euroa osakkeelta.

Yhtiökokous päätti 17.3.2016, että vuodelta 2015 ei maksettu osinkoa.

Yhtiökokous päätti 25.3.2015, että vuodelta 2014 ei maksettu osinkoa.

10. AINEETTOMIEN JA AINEELLISTEN HYÖDYKKEIDEN MUUTOS

Milj. euroa	31.12.2016	31.12.2015
Kirjanpitoarvo kauden alussa	821,0	916,2
Lisäykset	518,9	329,7
Ennakoiden muutos	80,4	28,9
Lentokonehankintojen valuuttasuojaus	6,4	-14,7
Vähennykset ja siirrot	-139,9	-290,6
Poistot	-105,8	-108,1
Vertailukelpoisuuteen vaikuttaviin eriin sisältyvät poistot	-2,2	-40,4
Kirjanpitoarvo kauden lopussa	1 178,8	821,0
Myytävänä olevien hyödykkeiden osuus kauden alussa	123,0	119,8
Myytävänä olevien hyödykkeiden osuus kauden lopussa	139,3	123,0

11. MYYTÄVÄNÄ OLEVAT OMAISUUSERÄT

Myytävänä olevat omaisuuserät koostuvat pääasiassa lentokoneista. Myytäväksi on luokiteltu neljä Airbus A340 -lentokonetta, joiden myynnin Airbusille odotetaan tapahtuvan tilikauden 2017 aikana. Nämä laajarakenteiset lentokoneet on korvattu tai korvataan uusilla A350-lentokoneilla. Lisäksi myytävissä oleviin omaisuuseriin sisältyy yksi ATR 72 -lentokone, jonka myynnin odotetaan toteutuvan tilikauden 2017 ensimmäisellä puoliskolla. Tilikauden 2016 aikana myytäväksi luokitellun tytäryhtiön SMT:n myynti toteutui tilikauden viimeisellä neljänneksellä. Tilikauden 2015 lopun myytäviin eriin sisältyneet kaksi Embraer E170 -lentokonetta myytiin tilikauden 2016 ensimmäisellä neljänneksellä.

Tilikauden 2015 ensimmäisen neljänneksen lopussa Finnairin ja Flybe Group plc:n yhteisyritys Flybe Nordic -konserni siirtyi väliaikaisesti Finnairin omistukseen, kun Finnair osti yhden euron kauppahinnalla Flybe Group plc:n 60 %:n osuuden Flybe Nordic -konsernissa. Omistus luokiteltiin myytävissä olevaksi. Myöhemmin konsernin nimi muutettiin Nordic Regional Airlinesiksi (Norra). 60 %:n omistusosuus Norrasta myytiin tilikauden 2015 viimeisellä neljänneksellä edelleen Staffpoint Holding Oy:lle ja Kilco Oy:lle.

Myytävänä oleviksi luokitellut omaisuuserät	31.12.2016	31.12.2015
Aineettomat ja aineelliset hyödykkeet	139,3	123,0
Vaihto-omaisuus	0,0	1,6
Yhteensä	139,3	124,5

12. KOROLLINEN VIERAS PÄÄOMA

Tilikauden 2016 ensimmäisellä neljänneksellä Finnair järjesti kolmannelle Airbus A350 -lentokoneelleen rahoituksen ns. Japanese Operating Lease with Call Option (JOLCO) -rakenteella. Finnairin kirjanpidossa rahoitus käsitellään lainana ja kone omistettuna.

Tilikauden 2016 toisella neljänneksellä Finnair rahoitti lisäksi neljännen ja viidennen Airbus A350 -lentokonehankinnan samankaltaisella Japanese Operating Lease with Call Option (JOLCO) -rakenteella.

Tilikauden kolmannelle neljänneksellä Finnair maksoi ennakkoon takaisin pankkilainansa, yhteensä 67 miljoonaa euroa.

Tilikauden neljännellä neljänneksellä korollinen velka kasvoi, kun neljän lentokoneen operatiivisen vuokrasopimuksen vuokratuottoa pidennettiin ja sopimukset uudelleenluokiteltiin rahoitusleasingsopimuksiksi. Korollista vierasta pääomaa lyhennettiin lyhennysohjelman mukaisesti.

13. VASTUUSITOUMUKSET

Milj. euroa	31.12.2016	31.12.2015
Muut omasta puolesta annetut vakuudet, pantit		160,1
Vakuudet samaan konserniin kuuluvien yritysten puolesta, takaukset	69,0	67,0
Muiden puolesta annetut takuut	0,0	0,1
Yhteensä	69,0	227,2

Investointisitoumukset aineellisista käyttöomaisuushyödykkeistä 31.12.2016 olivat 1 601 miljoonaa euroa (31.12.2015: 1 818).

14. VUOKRAVASTUUT MUISTA VUOKRASOPIMUKSISTA

Milj. euroa	31.12.2016	31.12.2015
Lentokaluston vuokravastuut	1 069,9	1 040,3
Muut vuokravastuut	290,0	305,2
Yhteensä	1 359,8	1 345,5

15. LÄHIPIIRITAPAHTUMAT

Milj. euroa	2016	2015
Tavaroiden ja palvelujen myynnit		
Osakkuusyhtiöt	0,0	0,2
Yhteisyritykset	42,9	49,3
Eläkesäätiö	0,1	0,0
Tavaroiden ja palvelujen ostot		
Osakkuusyhtiöt		2,5
Yhteisyritykset	106,8	126,7
Eläkesäätiö	3,2	4,5
Saamiset		
Lyhytaikaiset saamiset osakkuusyhtiöiltä		0,5
Lyhytaikaiset saamiset yhteisyrityksiltä	9,3	12,1
Velat		
Pitkäaikaiset velat eläkesäätiölle	29,7	2,6
Lyhytaikaiset velat osakkuusyhtiöille		0,9
Lyhytaikaiset velat yhteisyrityksille	0,2	0,1

16. LIIKETOIMINNAN TUOTTOJEN JA TUNNUSLUKUJEN LASKENTAKAAVOJEN MUUTOS

Finnair on tarkistanut liikevaihdon laskentaa. Vuoden 2016 alusta lähtien muista kuin Finnairin ydinliiketoiminnasta kertyneet tuotot on siirretty liikevaihdosta liiketoiminnan muihin tuottoihin. Pääasiassa siirtyneet erät sisältävät lentokoneiden vuokratuottoja.

Finnair on 2016 alkaen muuttanut yksikkötuottojen (RASK, yksikkötuotto tarjotulta henkilökilometriltä), yksikkökustannusten (CASK, yksikkökustannus tarjotulta henkilökilometriltä), yksikkötuoton myydyltä henkilökilometriltä (yield) ja rahtiliikenteen yksikkötuoton (rahtiliikenteen yksikkötuotto myydyltä tonnikilometriltä) laskentakäytäntöjä. Aikaisemmin laskentaan on sisällytynyt sisäisiä eriä, jotka eivät olleet suoraan johdettavissa konsernin tuloslaskelmasta. Muutoksen tarkoituksena on parantaa avoimutta ja tunnuslukujen käytettävyyttä sijoittajien kannalta.

Vertailukausien liikevaihto, liiketoiminnan muut tuotot, RASK ja CASK on oikaistu vastaamaan muuttunutta käytäntöä, muutetut vuoden 2015 luvut kvartaaleittain on esitetty alla olevissa taulukoissa. RASK:n ja CASK:n muutetut kaavat on esitetty liitteessä 18. Tunnuslukujen laskentakaavat.

Konsernin Tuloslaskelma Kvartaalikohtainen milj. euroa	Oikaistu				Raportoitu			
	10-12/2015	7-9/2015	4-6/2015	1-3/2015	10-12/2015	7-9/2015	4-6/2015	1-3/2015
Liikevaihto	567,7	621,7	543,9	521,3	585,5	637,1	561,0	540,4
Liiketoiminnan muut tuotot	21,9	18,8	21,5	23,0	4,1	3,4	4,4	3,8

Konsernin Tuloslaskelma Kumulatiivinen milj. euroa	Oikaistu				Raportoitu			
	2015	1-9/2015	1-6/2015	1-3/2015	2015	1-9/2015	1-6/2015	1-3/2015
Liikevaihto	2 254,5	1 686,8	1 065,2	521,3	2 324,0	1 738,5	1 101,4	540,4
Liiketoiminnan muut tuotot	85,2	63,3	44,5	23,0	15,7	11,6	8,2	3,8

Kvartaalikohtaiset tunnusluvut	Oikaistu				Raportoitu			
	10-12/2015	7-9/2015	4-6/2015	1-3/2015	10-12/2015	7-9/2015	4-6/2015	1-3/2015
Liikevaihto ja tulos								
Vertailukelpoinen liiketulos liikevaihdosta, %	0,1	10,3	-2,4	-5,4	0,1	10,1	-2,3	-5,2
Liikennesuoritteet								
Yksikkötuotto tarjotulta henkilökilometriltä (RASK), senttiä/ASK	7,17	7,42	6,95	6,76	6,30	6,73	6,29	6,05
Yksikkökustannus tarjotulta henkilökilometriltä (CASK), senttiä/ASK	7,16	6,65	7,12	7,12	6,50	6,12	6,74	6,75
CASK ilman polttoainetta, senttiä/ASK	5,46	4,82	5,13	5,16	4,81	4,31	4,74	4,82
Rahtiliikenteen yksikkötuotto myydyltä tonnikilometriltä, senttiä/rahti RTK	22,89	22,13	23,77	24,82	21,22	20,39	21,95	23,28
Yksikkötuotto myydyltä henkilökilometriltä (yield), senttiä/MPK	6,99	7,02	7,02	6,55	6,88	6,92	6,97	6,59

Kumulatiiviset tunnusluvut	Oikaistu				Raportoitu			
	2015	1-9/2015	1-6/2015	1-3/2015	2015	1-9/2015	1-6/2015	1-3/2015
Liikevaihto ja tulos								
Vertailukelpoinen liiketulos liikevaihdosta, %	1,1	1,4	-3,9	-5,4	1,0	1,3	-3,7	-5,2
Liikennesuoritteet								
Yksikkötuotto tarjotulta henkilökilometriltä (RASK), senttiä/ASK	7,08	7,05	6,86	6,76	6,35	6,39	6,17	6,05
Yksikkökustannus tarjotulta henkilökilometriltä (CASK), senttiä/ASK	7,01	6,96	7,12	7,12	6,52	6,55	6,75	6,75
CASK ilman polttoainetta, senttiä/ASK	5,14	5,03	5,15	5,16	4,67	4,63	4,78	4,82
Rahtiliikenteen yksikkötuotto myydyltä tonnikilometriltä, senttiä/rahti RTK	23,34	23,51	24,28	24,82	21,64	21,80	22,60	23,28
Yksikkötuotto myydyltä henkilökilometriltä (yield), senttiä/MPK	6,90	6,87	6,79	6,55	6,85	6,84	6,78	6,59

Liikevaihto tuotteittain Kvartaalikohtainen milj. euroa	Oikaistu				Raportoitu			
	10-12/2015	7-9/2015	4-6/2015	1-3/2015	10-12/2015	7-9/2015	4-6/2015	1-3/2015
Matkustajatuotot	433,0	504,4	434,4	394,3	430,4	503,5	433,6	382,1
Lisämyynti	28,0	27,7	24,4	23,1	28,4	28,0	24,7	23,4
Rahti	48,0	45,9	45,1	44,8	48,0	45,9	45,1	44,8
Muu liikevaihto					18,5	14,9	16,3	29,3
Matkapalvelut-segmentti					60,1	44,8	41,2	60,8
Matkapalvelut	52,7	38,3	33,5	53,3				
Matkatoimistot	6,0	5,5	6,5	5,8				
Yhteensä	567,7	621,7	543,9	521,3	585,5	637,1	561,0	540,4

Liikevaihto tuotteittain Kumulatiivinen milj. euroa	Oikaistu				Raportoitu			
	2015	1-9/2015	1-6/2015	1-3/2015	2015	1-9/2015	1-6/2015	1-3/2015
Matkustajatuotot	1 766,0	1 333,1	828,7	394,3	1 749,7	1 319,3	815,7	382,1
Lisämyynti	103,2	75,1	47,5	23,1	104,6	76,2	48,2	23,4
Rahti	183,7	135,7	89,9	44,8	183,7	135,7	89,9	44,8
Muu liikevaihto					79,1	60,5	45,7	29,3
Matkapalvelut-segmentti					206,9	146,8	102,0	60,8
Matkapalvelut	177,8	125,1	86,8	53,3				
Matkatoimistot	23,8	17,8	12,3	5,8				
Yhteensä	2 254,5	1 686,8	1 065,2	521,3	2 324,0	1 738,5	1 101,4	540,4

17. TILIKAUDEN JÄLKEISET TAPAHTUMAT

Tilikauden jälkeen ei ole ollut olennaisia raportoitavia tapahtumia.

18. TUNNUSLUKUJEN LASKENTAKAAVAT

Vertailukelpoinen liiketulos:

Liiketulos ilman johdannaisten käyvän arvon muutoksia, huoltovarausten valuuttakurssimuutoksia ja vertailukelpoisuuteen vaikuttavia eriä

Vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät:

Lentokone- ja muiden transaktioiden voitot ja tappiot sekä uudelleenjärjestelykulut

Vertailukelpoinen EBITDAR:

Vertailukelpoinen liiketulos + poistot ja arvonalentumiset + lentokaluston leasemaksut

EBITDA:

Liiketulos + poistot ja arvonalentumiset

Oma pääoma:

Emoyhtiön osakkeenomistajille kuuluva osuus

Bruttoinvestoinnit:

Investoinnit aineettomiin ja aineellisiin hyödykkeisiin ilman ennakkomaksuja

Edelliset 12 kk:

Raportointihetkeä edeltävät 12 kuukautta

Rahavarat:

Rahat ja pankkisaamiset + muut rahoitusvarat

Oikaistut korolliset velat:

Korolliset velat + valuutan- ja koronvaihotosopimukset johdannaissopimuksiin perustuvissa saamisissa ja veloissa

Korollinen nettovelka:

Oikaistut korolliset velat - rahavarat

Oikaistu korollinen nettovelka:

Korollinen nettovelka + lentokaluston leasemaksut, edelliset 12 kk x 7

Sijoitettu pääoma keskimäärin:

Oma pääoma + korolliset velat (raportointikauden ja vertailukauden keskiarvo)

Osakekohtainen tulos:

Kauden tulos - oman pääoman ehtoisen
lainan kulut verojen jälkeen

Kauden keskimääräinen osakeantioikaistu osakemäärä

Oma pääoma/osake:

Oma pääoma

Osakeantioikaistu osakemäärä kauden lopussa

Omavaraisuusaste, %:

$\frac{\text{Oma pääoma} + \text{määräysvallattomien omistajien osuus}}{\text{Taseen loppusumma}} \times 100$

Nettovelkaantumisaste, %:

Korollinen nettovelka

$\frac{\text{Oma pääoma} + \text{määräysvallattomien omistajien osuus}}{\text{Oma pääoma} + \text{määräysvallattomien omistajien osuus}} \times 100$

Oikaistu nettovelkaantumisaste, %:

Oikaistu nettovelka

$\frac{\text{Oikaistu nettovelka}}{\text{Oma pääoma} + \text{määräysvallattomien omistajien osuus}} \times 100$

Tilinpäätöstiedotteen luvut ovat tilintarkastamattomia.

Oman pääoman tuotto (ROE), %:

$\frac{\text{Kauden tulos, edelliset 12 kk}}{\text{Oma pääoma} + \text{määräysvallattomien omistajien osuus (keskimäärin)}} \times 100$

Sijoitetun pääoman tuotto (ROCE), %:

$\frac{\text{Tulos ennen veroja, edelliset 12 kk} + \text{rahoituskulut, edelliset 12 kk}}{\text{Sijoitettu pääoma keskimäärin}} \times 100$

Tarjotut henkilökilometrit (ASK):

Tarjottujen paikkojen lukumäärä x lennetyt kilometrit

Myydyt henkilökilometrit (RPK):

Matkustajien lukumäärä x lennetyt kilometrit

Matkustajakäyttöaste, %:

Myytyjen henkilökilometriä osuus tarjotuista henkilökilometreistä

Tarjotut tonnikilometrit (rahti ATK):

Rahdin ja postin kuljetukseen tarjottujen tonnien määrä x lennetyt kilometrit

Myydyt tonnikilometrit (rahti RTK):

Kuljetetun rahti- ja postitonniin määrä x lennetyt kilometrit

Kokonaiskäyttöaste, %:

Myytyjen tonnikilometriä osuus tarjotuista tonnikilometreistä

Yksikkötuotto tarjotulta henkilökilometritä (RASK):

Yksikkötuotto (RASK) saadaan jakamalla konsernin liikevaihto tarjotuilla henkilökilometreillä (ASK).

Yksikkötuotto (RASK) kiintein valuuttakurssein pyrkii antamaan vertailukelpoisen valuuttaneutraalin kuvan yksikkötuotoista. Valuuttakurssimuutosten ja valuuttasuojauksen vaikutukset on laskennassa eliminoitu.

Yksikkökustannus tarjotulta henkilökilometritä (CASK):

Yksikkökustannus (CASK) saadaan jakamalla konsernin toiminnalliset kulut tarjotuilla henkilökilometreillä. Liiketoiminnan muut tuotot on vähennetty toiminnallisista kuluista.

Yksikkökustannus (CASK) kiintein valuuttakurssein pyrkii antamaan vertailukelpoisen valuuttaneutraalin kuvan yksikkökustannuksista. Valuuttakurssimuutosten ja valuuttasuojauksen vaikutukset on laskennassa eliminoitu.

Yksikkötuotto myydyltä henkilökilometritä (yield):

Matkustajaliikenteen liikevaihto tuotteittain jaettuna myydyillä henkilökilometreillä (RPK).

Rahtiliikenteen yksikkötuotto myydyltä tonnikilometritä:

Rahtiliikenteen liikevaihto tuotteittain jaettuna myydyillä tonnikilometreillä (RTK).